

gemeente
Zoetermeer

Stadspeiling 2022

Deelrapport Openbare ruimte

STADSPEILING 2022

Deelrapport: Openbare ruimte

Februari 2023

In opdracht van: Frank Maurits/ Afdeling SB

Onderzoek: Josée Boormans, Afdeling JaBo/Onderzoek en Statistiek

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Samenvatting	3
2. Onderzoeksverantwoording	5
2.1 inleiding	5
2.2 respons	5
2.3 opzet rapport	5
3. Waardering voor de openbare ruimte	6
3.1 waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving	6
3.2 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving	7
3.3 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra	8
3.4 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud op de hoofdwegen en naastliggende fietspaden	9
4. Waardering voor het groen	10
4.1 waardering voor buurt-, stads-, wijk-, en regiogroen	10
4.2 waardering voor de groene kwaliteit van Zoetermeer	10
4.3 verdere vergroening van de stad	11
5. Betrokkenheid bij de openbare ruimte	13
5.1 hulp bij het beheer en onderhoud	13
5.2 betrokken bij veranderingen in de openbare ruimte	14
5.3 vies, kapot of onveilig	14
5.4 melding van overlast	15
BIJLAGE 1. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	17
BIJLAGE 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons	18
BIJLAGE 3. Tabellen	19
BIJLAGE 4. Selectie van de vragen uit de stadspeiling 2022 m.b.t het onderwerp	60

1

Samenvatting

- **respons**
Van alle 4000 benaderde Zoetermeeders van 18 jaar en ouder heeft 26% (1055 respondenten) één of meer vragen ingevuld over het onderwerp 'openbare ruimte'.
- **waardering voor de directe woonomgeving**
Gemiddeld waarderen de respondenten de aantrekkelijkheid van hun directe woonomgeving met een rapportcijfer 7,3. Respondenten uit Rokkeveen, de Leyens, Noordhove en Oosterheem geven de hoogste gemiddelde waardering en respondenten uit Seghwaert, Buytenwegh en Meerzicht gemiddeld de laagste.
- **waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving**
*De kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving wordt met een gemiddeld rapportcijfer 6,8 gewaardeerd.
De gemiddelde waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving varieert van een 6,4 tot een 7,1 tussen 2013 en 2022. Gemiddeld de hoogste waardering geven respondenten uit Oosterheem-zw. Gemiddeld de laagste waardering geven respondenten uit Meerzicht-west.*
- **waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in winkelcentra**
Gemiddeld waarderen de respondenten de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) met een rapportcijfer 7,1. Tussen 2013 en 2022 varieert deze waardering tussen een 6,8 en een 7,3.
- **waardering voor de kwaliteit van het onderhoud van hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden**
De kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden wordt gemiddeld met een rapportcijfer van een 7,0 gewaardeerd. Dit cijfer varieert tussen een 6,6 en een 7,3 in de periode 2013 tot en met 2022.
- **waardering voor het groen**
Net als in de voorgaande jaren wordt het groen in de regio (regiogroen) gemiddeld het hoogst (7,9) gewaardeerd en het groen in de woonomgeving (buurtgroen) gemiddeld het laagst (7,4). De gemiddelde waardering voor de groene kwaliteit in de stad (buurtgroen, wijkgroen, stadsgroen en regiogroen) is een 7,6.
- **een groenere buitenruimte**
*De gemeente Zoetermeer zou de buitenruimte in Zoetermeer vooral groener kunnen maken door overbodige verharding om te vormen tot plantsoen/ groen; inwoners nog meer stimuleren om tegels in hun tuinen te vervangen door planten en/of door groene gevels en/of groene daken te stimuleren.
En als er meer groen komt in de stad dan gaat de voorkeur voor meer dan de helft van de respondenten uit naar meer bloemrijke bermen in plaats van gemaaide bermen. Ook meer kijkgroen wordt vaker genoemd.*
- **betrokkenheid bij de openbare ruimte**
Een vrijwel gelijk percentage respondenten is wel en niet bereid om mee te helpen bij het beheer en onderhoud van de directe woonomgeving.

Ruim meer dan de helft van de respondenten zou bij veranderingen in de openbare ruimte alleen geïnformeerd willen worden. Een kwart van de respondenten zou willen meedenken/meepraten. Eén op de vijf respondenten zou niet betrokken willen worden.

Twee derde van de respondenten wil via een brief aan huis geïnformeerd worden over veranderingen in de openbare ruimte. Iets meer dan een kwart van de respondenten zou via de website van de gemeente geïnformeerd willen worden.

- **vies, kapot of onveilig**

Bijna driekwart van de respondenten had in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek wel eens te maken met iets dat vies, kapot of onveilig was in de openbare ruimte. Dat speelde met name voor respondenten in Seghwaert-zw, Buytenwegh, Noordhove-west, Seghwaert-no, Driemanspolder en Meerzicht-west. In Noordhove-oost en Rokkeveen-west speelde dit relatief het minst.

Iets minder dan een derde van de respondenten die hiermee te maken hadden, meldde dit bij de gemeente. De twee voornaamste redenen om geen melding te doen, waren dat men niet wist waar dat te doen en dat er toch niets mee gedaan wordt.

2

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

2.1 inleiding

Eind september/begin oktober 2022 is in Zoetermeer de jaarlijkse stadspeiling gehouden. Hierin worden over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan de inwoners van Zoetermeer. Eén van de jaarlijkse terugkerende onderwerpen is het onderwerp openbare ruimte. De vragen over dit onderwerp sluiten grotendeels aan bij de vragen die eerder in de omnibusenquêtes/stadspeilingen 2005 t/m 2021 zijn gesteld.

2.2 respons

Voor de stadspeiling 2022 zijn er drie niet overlappende steekproeven getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer van elk 4000 inwoners van 18 jaar en ouder. Dit omdat het aantal vragen te groot was voor één vragenlijst. Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonden in een 'bijzonder woongebouw' (verzorgingshuis, penitentiare inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes (A, B of C) voorgelegd. De vragen over de openbare ruimte stonden in enquête B.

Voor de stadspeiling 2022 is een gestratificeerde steekproef getrokken om de respons in overeenstemming te brengen met de verdeling van de leeftijdsgroepen in de bevolking (zie bijlage 2).

De vragen over de openbare ruimte zijn in voldoende mate beantwoord door 1055 personen. In totaal hebben 682 respondenten de vragenlijst geheel of gedeeltelijk digitaal ingevuld en 373 respondenten op papier. Dit is een respons van 26%.

Eigen aan steekproefonderzoek is dat de uitkomsten een schatting geven van de werkelijkheid. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid rondom de onderzoeksuitkomsten.

2.3 opzet rapport

In dit rapport worden in de vergelijking met onderzoeken uit eerdere jaren alleen de resultaten vanaf 2013 weergegeven. Dit is een periode van 10 jaar. Resultaten van eerdere onderzoeken zijn terug te vinden op de website van de gemeente Zoetermeer (www.zoetermeer.incijfers.nl).

In de volgende vier hoofdstukken worden de resultaten gepresenteerd van de beleving en waardering van de respondenten van de openbare ruimte en hun mening over het beheer en onderhoud.

In de rapportage worden alle cijfers achter de komma lager of gelijk aan 4 ($\leq 0,4$) naar beneden afgerond en getallen van 5 of hoger achter de komma ($\geq 0,5$) naar boven. Daardoor kan het voorkomen dat het totaal percentage onder een kolom (100%) niet altijd overeenkomt met het opgetelde percentage in een kolom (99% of 101%).

Aan het einde van het rapport is een viertal bijlagen opgenomen. Een eerste bijlage gaat over de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de onderzoeksuitkomsten. In bijlage twee staan populatie, steekproef en respons naast elkaar. In de derde bijlage is een aantal tabellen opgenomen.

In de laatste bijlage staat een overzicht van de vragen uit de stadspeiling over het onderwerp 'openbare ruimte'.

3

WAARDERING VOOR DE OPENBARE RUIMTE

3.1 waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving

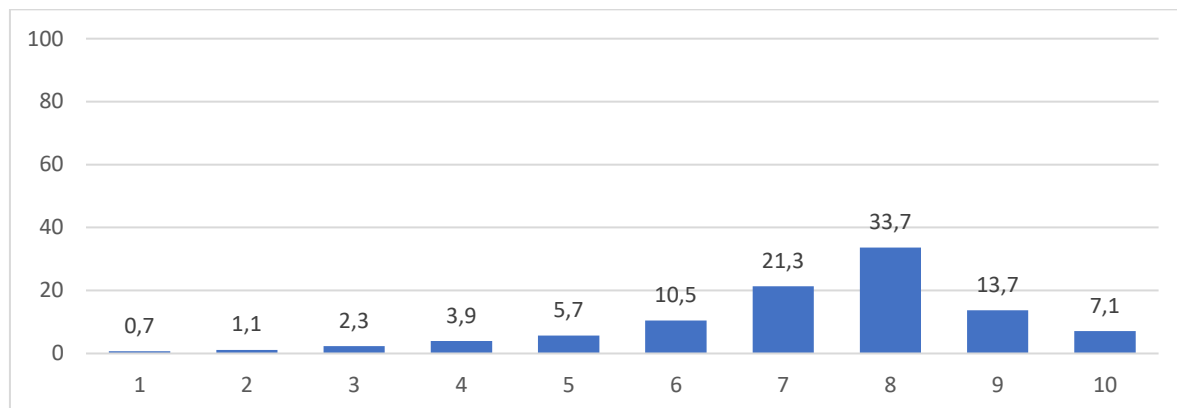
Van de 1055 respondenten zijn er 1052 die een mening geven over de aantrekkelijkheid van hun directe woonomgeving. Ze drukten hun waardering uit in een rapportcijfer van 1 (zeer onaantrekkelijk) tot 10 (zeer aantrekkelijk) of ze gaven aan geen mening te hebben.

Van de 1046 respondenten die een rapportcijfer invulden, gaf 14% een onvoldoende waardering (rapportcijfer 1 t/m 5); 32% een gemiddelde waardering (een 6 of 7) en 54% een hoge waardering (rapportcijfer 8,9 of 10). Het meest gegeven rapportcijfer is een 8.

De gemiddelde waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving is een **7,3**.

In 2021 gaf men een gemiddeld rapportcijfer 7,5. In 2020 was dat een 7,4 en 2019 en 2018 een 7,3. In eerdere jaren is deze vraag niet gesteld.

Grafiek 1. Gemiddelde waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving (n=1046) in % per gegeven rapportcijfer (1= zeer onaantrekkelijk t/m 10 = zeer aantrekkelijk)

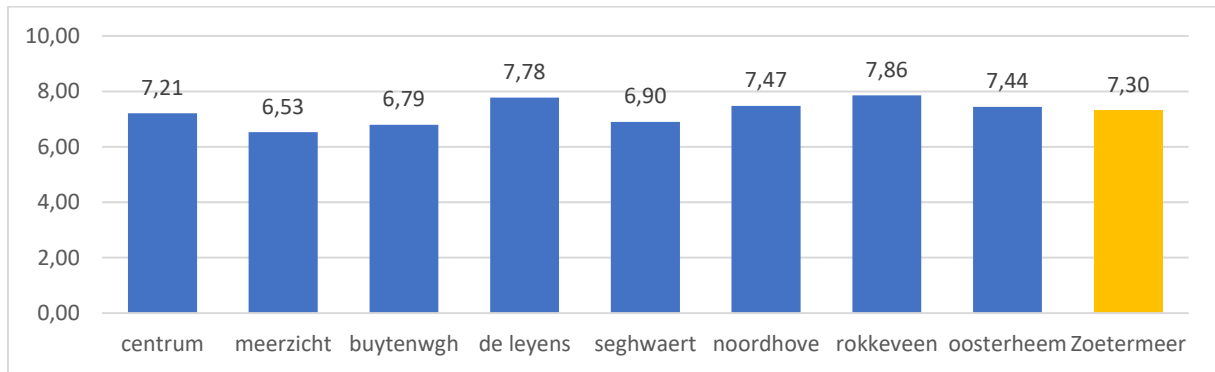
Een indeling naar wijk/buurt laat zien dat respondenten uit Rokkeveen (7,9), de Leyens (7,8), Noordhove (7,5) en Oosterheem (7,4) een hoger dan gemiddeld rapportcijfer geven voor de aantrekkelijkheid van hun directe woonomgeving. Gemiddeld de laagste gemiddelde waardering geven respondenten uit Seghwaert (6,9), Buytenwegh (6,8) en Meerzicht (6,5).

Binnen de wijken dragen de verschillende buurten positief of juist negatief bij aan de gemiddelde waardering. Zo valt te zien dat respondenten uit Rokkeveen-west (8,0) gemiddeld de hoogste waardering geven voor de aantrekkelijkheid van hun directe woonomgeving. Gemiddeld de laagste waardering, maar toch nog ruimschoots voldoende, geven respondenten uit Meerzicht-oost (6,5), Meerzicht-west (6,6), Seghwaert-zw (6,7) en Palenstein (6,8). Zie bijlage 3 tabel X1.

Alle respondenten mochten de gegeven rapportcijfers toelichten. Zie tabel X2a t/m X2c in bijlage 3.

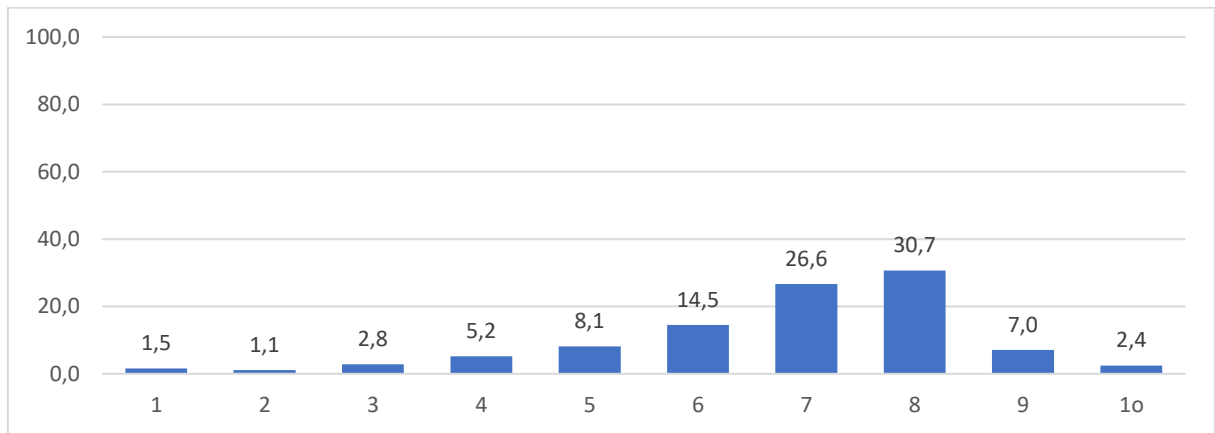
Grafiek 2. Gemiddelde waardering voor de aantrekkelijkheid van de woonomgeving naar wijk/buurt en het gemiddelde voor Zoetermeer

3.2 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving

Gemiddeld waarden de respondenten de *kwaliteit van het onderhoud* in hun directe woonomgeving met een rapportcijfer **6,8**. In totaal geeft 19% een onvoldoende rapportcijfer (5 of minder) en 81% een 6 of meer. Relatief de meeste respondenten (30%) geven een rapportcijfer 8.

Grafiek 3. Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving (n=1036) per gegeven rapportcijfer in % van het totaal (1=zeer laag t/m 10=zeer hoog)

In de tijd gezien varieert het gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving in de periode 2013 tot en met 2022 tussen een **6,4** (2013, 2016 en 2017) en een **7,1** (2020).

De laagste gemiddelde waardering wordt gegeven door respondenten uit Meerzicht-west (5,7). Gemiddelde de hoogste waardering voor de kwaliteit van het onderhoud wordt gegeven door respondenten uit Oosterheem-zw (7,7).

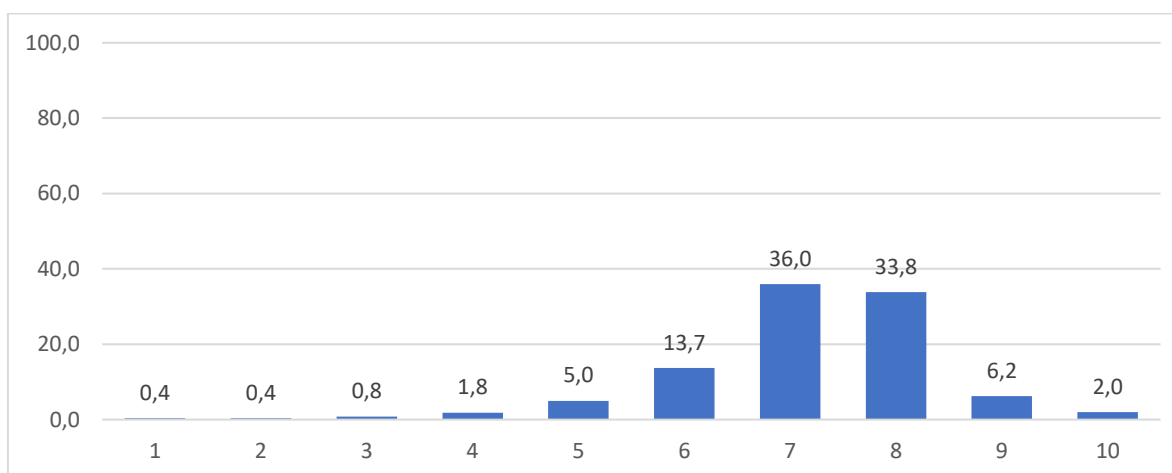
Tabel 1. Gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving van 2013 t/m 2023

	jaar									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gemiddeld Rapportcijfer	6,4	6,5	6,7	6,4	6,4	6,8	6,8	7,1	7,0	6,8
Aantal Respondenten	1123	1127	1108	909	990	1046	1052	1084	907	1036

3.3 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra

Gemiddeld waarden de respondenten de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) met een rapportcijfer **7,1**. In totaal geeft 8% een onvoldoende (5 of minder) en 92% een voldoende rapportcijfer (6 of meer). Relatief de meeste respondenten geven een rapportcijfer 7.

Grafiek 4. Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) in rapportcijfers (1=zeer laag t/m 10=zeer hoog) (n=1009)

Het gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) varieert tussen 2013 en 2022 tussen de 6,8 (2013) en een 7,3 (2018, 2020 en 2021).

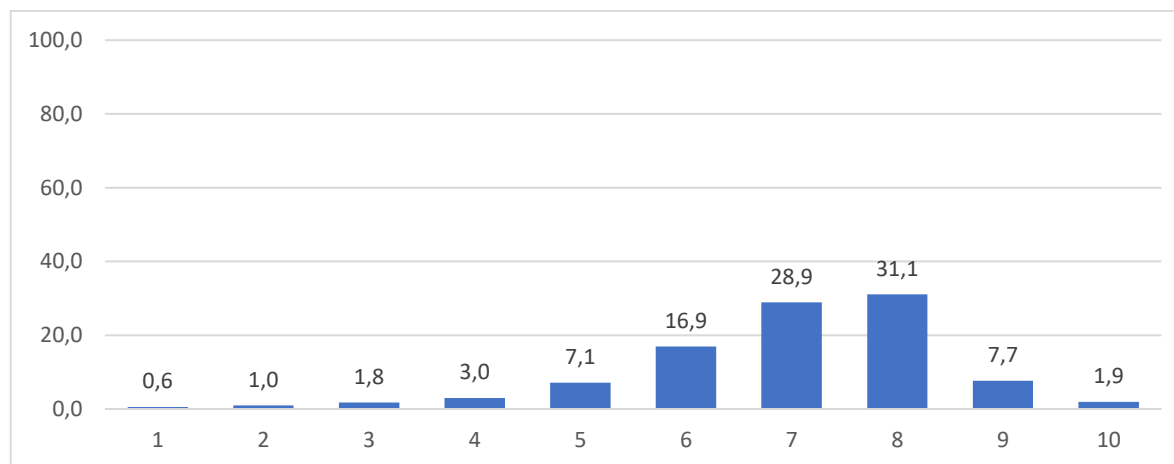
Tabel 2. Gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) van 2013 tot en met 2022

	jaar									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gemiddeld rapportcijfer	6,8	6,9	7,0	6,9	7,0	7,3	7,2	7,3	7,3	7,1
Aantal respondenten	1101	1114	1194	889	962	1002	1035	1084	898	1009

3.4 waardering voor de kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden

De kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden wordt gemiddeld met een rapportcijfer **7,0** gewaardeerd. In totaal geeft 13% van de respondenten hiervoor een onvoldoende rapportcijfer (5 of minder) en 87% een voldoende rapportcijfer (6 of meer).

Grafiek 5. Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden (n=1028) per gegeven rapportcijfer (1=zeer laag t/m 10=zeer hoog)

In de tijd gezien varieert het gemiddelde rapportcijfer van de kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden tussen een 6,6 in 2013 en een 7,3 (in 2018 en 2020).

Tabel 3. Gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden van 2013 tot en met 2023

	jaar									
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gemiddeld Rapportcijfer	6,6	6,7	6,8	6,7	6,8	7,3	7,1	7,3	7,2	7,0
Aantal respondenten	1087	1102	1090	888	949	1016	1043	1068	904	1028

De respondenten mochten hun gegeven rapportcijfers voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving, het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) en het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden toelichten. Zie bijlage 3 tabel X4.

Veel opmerkingen gaan over minder goed of slecht onderhoud van voet- en fietspaden.

4

WAARDERING VOOR HET GROEN

4.1 waardering voor buurt-, wijk-, stads- en regiogroen

Aan alle respondenten is gevraagd hun waardering voor het groen in hun woonomgeving (buurtgroen), wijk (wijkgroen), Zoetermeer (stadsgroen) en de regio (regiogroen) uit te drukken in een rapportcijfer. Deze waardering maakt sinds 2015 deel uit van de omnibusenquête/ stadspeiling.

Uit de volgende tabel blijkt dat net als in de voorgaande jaren het groen in de regio (regiogroen) gemiddeld het hoogst (**7,9**) gewaardeerd wordt. Het groen in de woonomgeving (buurtgroen) en het groen in de wijk wordt met een gemiddelde waardering van een **7,4** het laagst gewaardeerd.

Tabel 4. Gemiddelde waardering voor het groen in de woonomgeving, wijk, Zoetermeer en de regio van 2015 t/m 2021

Waardering voor:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
het groen in de woonomgeving (buurtgroen)	7,0 (n=1128)	6,7 (n=899)	7,0 (n=977)	7,3 (n=1040)	7,4 (n=1054)	7,5 (n=1094)	7,6 (n=907)	7,4 (n=1032)
het groen in de wijk (wijkgroen):	6,8 (n=1129)	6,8 (n=897)	7,1 (n=975)	7,4 (n=1034)	7,4 (n=1047)	7,5 (n=1088)	7,5 (n=904)	7,4 (n=1025)
het groen in de grotere groengebieden in Zoetermeer (het stadsgroen zoals sportvelden, grotere speelvoorzieningen, wijktuinen, stadsparken, stadsboerderijen en het groen langs wegen, water etc.):	7,4 (n=1067)	7,2 (n=835)	7,4 (n=929)	7,5 (n=977)	7,6 (n=997)	7,8 (n=1058)	7,8 (n=867)	7,6 (n=980)
het groen in de regio (regiogroen : de grotere groengebieden rond Zoetermeer zoals bv. regioparken als Buytenhout, Land van Wijk en Wouden, Bentwoud en Rottemeren)	7,6 (n=958)	7,4 (n=766)	7,6 (n=856)	7,8 (n=893)	7,8 (n=896)	8,1 (n=976)	8,0 (n=827)	7,9 (n=906)

4.2 waardering voor de groene kwaliteit van Zoetermeer

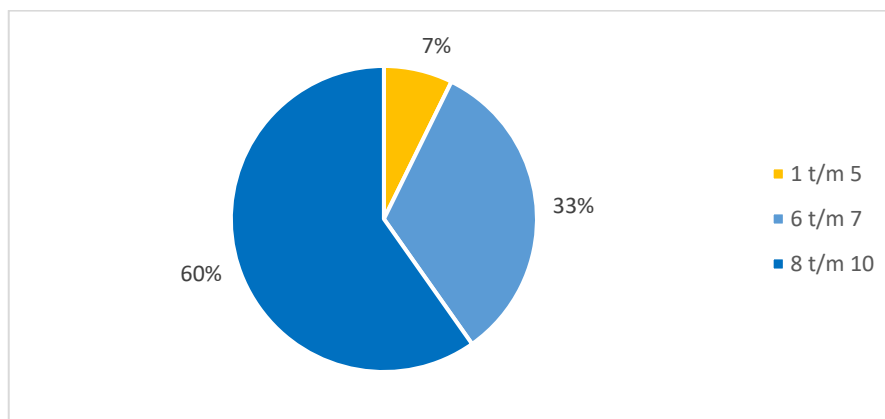
De totale waardering voor de groene kwaliteit (buurtgroen, wijkgroen, stadsgroen en regiogroen) van de stad is in 2022 een **7,6**. Het cijfer varieert tussen 2015 en 2022 van een 7,0 in 2016 tot en met een 7,7 in 2020 en 2021.

Tabel 5. Gemiddelde waardering voor de groene kwaliteit van Zoetermeer (buurtgroen, wijkgroen, stadsgroen en regiogroen) van 2015 t/m 2022

Gemiddelde waardering voor:	jaar							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
de groene kwaliteit van Zoetermeer	7,2	7,0	7,3	7,5	7,5	7,7	7,7	7,6

In totaal geeft 7% van de respondenten een rapportcijfer van een 5 of lager voor de groene kwaliteit van Zoetermeer, 33% een rapportcijfer 6 of 7 en 60% een rapportcijfer 8 of hoger.

Grafiek 6. Waardering voor de groene kwaliteit in rapportcijfers 1 t/m 5, 6 of 7 en 8 t/m 10

4.3 verdere vergroening van de stad

Gemeente Zoetermeer wil de buitenruimte 'groener' maken. Dit jaar is voor het eerst gevraagd op welke manier de gemeente dat volgens de respondenten het beste kan doen.

Het meest genoemd wordt overbodige verharding omvormen tot plantsoen/ groen (58%). Daarna volgen 'inwoners nog meer stimuleren om tegels in hun tuinen te vervangen door planten (42%) en 'groene gevels en/of groene daken stimuleren' (42%).

Tabel 6. Genoemde manieren om de buitenruimte in Zoetermeer 'groener' te maken (n=1028)

Genoemde manier	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
-overbodige verharding omvormen tot plantsoen/ groen	591	57,5%
-groene gevels en/of groene daken stimuleren	384	37,4%
-inwoners nog meer stimuleren om tegels in hun tuinen te vervangen door planten	431	41,9%
-(groene) verbindingen van de stad naar het buitengebied (parken) verbeteren	319	31,0%
-iets anders, namelijk:	126	12,3%
-de stad is al groen genoeg; er hoeft geen groen bij	105	10,2%
-weet niet	89	8,7%

Totaal aantal respondenten: 1028

Als er meer groen komt in de stad, gaat de voorkeur van meer dan de helft van de respondenten (52%) uit naar 'meer bloemrijke bermten in plaats van gemaaiden bermten'. Daarna wordt het meest genoemd "meer kijkgroen" (45%).

Tabel 7. Genoemde manieren om de buitenruime in Zoetermeer 'groener' te maken (n=1028)

Genoemde manier	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
-meer parkjes in de wijken	382	37,2%
-meer bomen in de straat	360	35,0%
-meer grote parken aan de rand van de stad	210	20,4%
-meer natuurvriendelijke oevers langs sloten	320	31,1%
-meer bloemrijke bermen in plaats van gemaaide bermen	539	52,4%
-meer groen waarin men actief bezig kan zijn (zoals bijvoorbeeld speeltuintjes, sportactiviteiten, wandelen)	377	36,7%
-meer groen om elkaar te ontmoeten (zoals bijvoorbeeld BBQ-plekken, picknickplekken)	201	19,6%
-meer kijkgroen (bijvoorbeeld bloeiende vaste planten)	461	44,8%
-geen voorkeur	94	9,1%
-weet niet	37	3,6%

Totaal aantal respondenten: 1028

Tenslotte is gevraagd of de respondenten nog andere wensen of opmerkingen met betrekking tot het verder vergroenen van de stad hebben. Er zijn 177 respondenten die hier aangegeven hebben nog andere wensen of opmerkingen te hebben. Hun antwoorden zijn te vinden in bijlage 3 tabel X5.

5

BETROKKENHEID BIJ DE OPENBARE RUIMTE

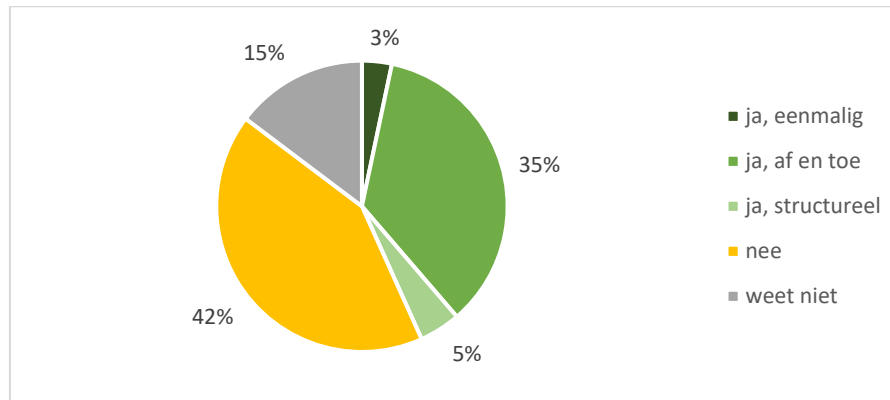
5.1 hulp bij het beheer en onderhoud

Net als in de voorgaande jaren is aan de respondenten gevraagd of ze zelf bereid zijn om mee te helpen bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving.

In 2022 is 43% van de respondenten bereid (eenmalig, af en toe of structureel) mee te helpen bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving (2021: 47%, 2020: 41% en 2019: 39%). Een vrijwel gelijk percentage (42%) is niet bereid om mee te helpen.

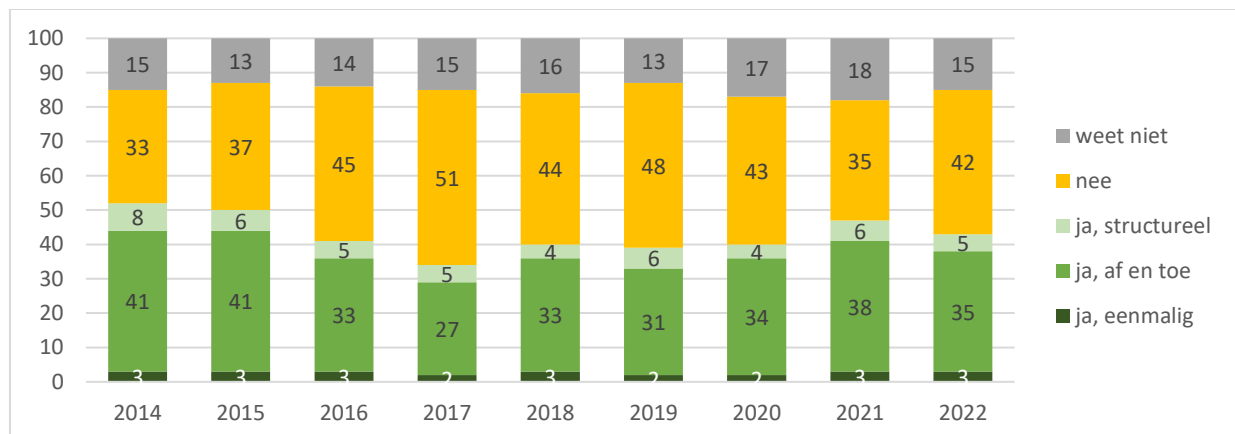
In de volgende grafiek staat de eventuele bereidheid tot meehelpen weergegeven. Het merendeel van de bereidwillige respondenten, wil dit maar af en toe (35%), 5% structureel en 3% alleen eenmalig.

Grafiek 7. Eventuele bereidheid om mee te helpen bij het beheer en onderhoud van de directe woonomgeving (n=1026)

Zoals in de volgende grafiek valt te zien varieert de bereidheid om mee te helpen bij het beheer en onderhoud van de directe woonomgeving tussen 35% in 2017 tot 52% in 2014 (zie ook tabel X6 in bijlage 3).

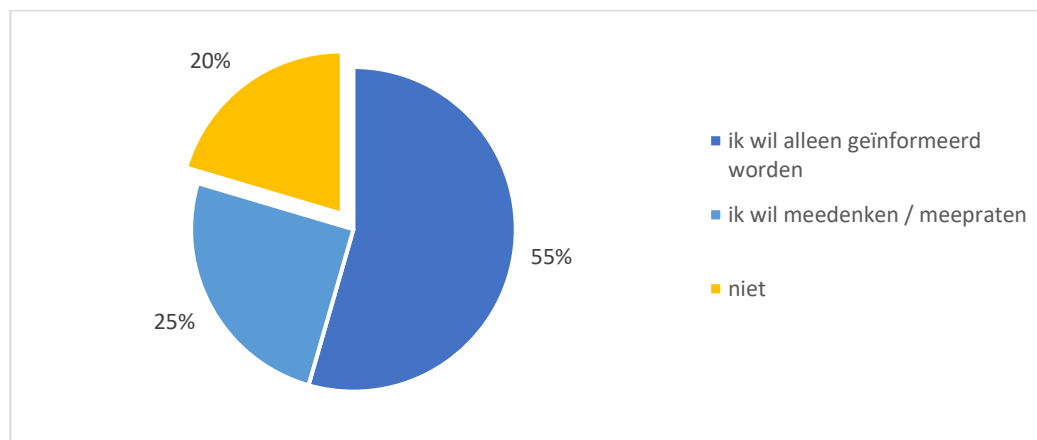
Grafiek 8. Bereidheid om al of niet mee te helpen bij het beheer en onderhoud van de directe woonomgeving tussen 2014 en 2022 in % van het totaal per jaar

5.2 betrokken bij veranderingen in de openbare ruimte

Aan alle respondenten is gevraagd hoe ze geïnformeerd willen worden bij veranderingen in de openbare ruimte. Meer dan de helft (55%) wil alleen geïnformeerd worden, 25% wil meedenken/meepraten en 20% zegt niet betrokken te willen worden bij veranderingen in de openbare ruimte.

Grafiek 9. Wijze waarop men het liefst betrokken wil worden bij veranderingen in de openbare ruimte (n=1019)

Aan alle 811 respondenten die bij veranderingen in de openbare ruimte geïnformeerd willen worden en/of willen meedenken/ meepraten, is gevraagd via welke informatiebronnen ze geïnformeerd willen worden van wijzigingen in de openbare ruimte in hun buurt (zoals wijzigingen in de bestrating, wijzigingen in het openbaar groen en/of wijzigingen in de inrichting van speelplekken).

Twee derde (66%) geeft er de voorkeur aan deze informatie via een brief aan huis te ontvangen. Voor 30% zou dat ook via een huis-aan-huis blad kunnen gebeuren. En iets meer dan een kwart van hen (26%) geeft aan de informatie via de website van de gemeente geïnformeerd te willen worden. Bij een andere informatiebron die men kan invullen (anders, namelijk:) wordt vooral informatie via de e-mail genoemd.

Tabel 8. Informatiebron via welke men geïnformeerd wil worden over veranderingen in de openbare ruimte (n=811)

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde informatiebron	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
Via een brief aan huis	528	66,0%
Via www.zoetermeer.nl, de website van de gemeente Zoetermeer	208	26,0%
Via Doe mee (www.doemee.zoetermeer.nl)	42	5,3%
Via een wijkwebsite	99	12,4%
Via de Facebookpagina van de gemeente Zoetermeer	73	9,1%
Via een huis-aan-huisblad	242	30,3%
Via een andere informatiebron, namelijk: (zie bijlage 3 tabel X7)	108	13,5%
Weet niet	16	2,0%

Totaal aantal respondenten: 800

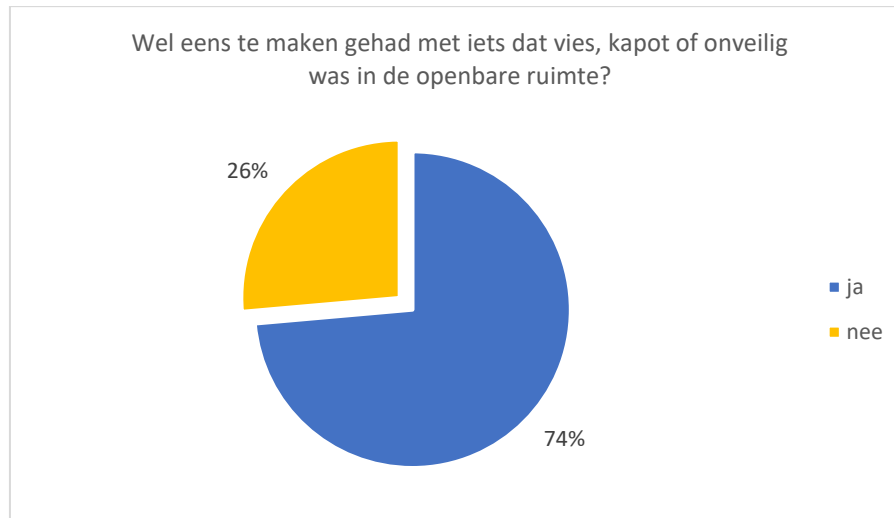
Geen antwoord: 11 respondenten

5.3 vies, kapot of onveilig

Bijna driekwart van de respondenten (74%) had in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek wel eens te maken met iets dat vies, kapot of onveilig was in de openbare ruimte (zoals bijvoorbeeld overhangend groen, losliggende stoeptegels, volle prullenbakken, zwerfafval etc.).

Grafiek 10. Percentage respondenten dat in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek wel eens te maken heeft gehad met iets dat vies, kapot of onveilig was in de openbare ruimte (n=1022)

Wordt een indeling van de ervaren overlast (van iets dat vies, kapot of onveilig was) naar buurt gemaakt, dan blijkt dat met name respondenten uit Seghwaert-zw (86%), Buytenwegh (80%), Noordhove-west (78%), Seghwaert-no (78%), Driemanspolder (78%) en Meerzicht-west (78%) ruim meer dan gemiddeld wel eens te maken hadden met iets dat vies, kapot of onveilig was in de openbare ruimte. In Noordhove-oost (62%) en Rokkeveen-west (63%) hier relatief het minst mee te maken hadden. Zie bijlage 3 tabel X8 voor een overzicht van alle buurten. Zie tabel X9 in bijlage 3 voor een overzicht van de resultaten van 2018 t/m 2022.

5.4 melding van overlast

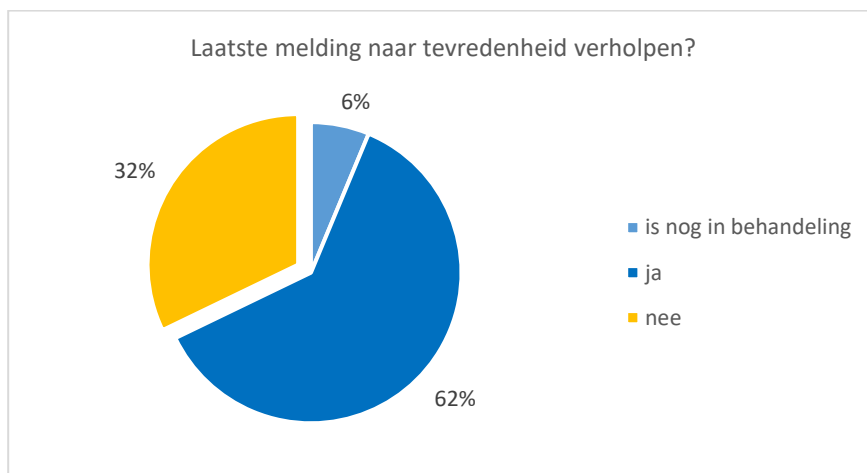
Van de 754 respondenten vulden er twee niet in of ze de ervaren overlast meldden bij de gemeente.

Van de overige 752 respondenten zei 34% (257 respondenten) de ervaren overlast gemeld te hebben bij de gemeente en 66% (495 respondenten) niet.

Ook in de onderzoeken van 2017 tot en met 2021 is gevraagd of de respondenten de ervaren overlast wel eens meldden bij de gemeente. Ook toen lag dit percentage op rond een derde van de respondenten.

Van de 257 respondenten die een melding deden, vulde 1% niet in of hun laatste melding naar tevredenheid verholpen was. Bij 6% was de laatste melding nog in behandeling. Bij 61% is de laatste melding naar tevredenheid verholpen en bij 32% is dit niet naar tevredenheid gegaan.

Grafiek 11. Is uw laatste melding naar tevredenheid verholpen? (n=255)

Respondenten die (nog) geen melding deden (495 respondenten), is gevraagd waarom ze dat niet deden. Van de 479 respondenten die een antwoord invulden, zei meer dan een derde (35%) dat ze niet wisten waar ze dit moesten melden. Daarnaast is 19% van mening dat er toch niets mee gedaan wordt; heeft 13% het zelf opgelost en heeft 4% het aan iemand anders doorgegeven. In totaal gaf 28% aan hiervoor een andere reden te hebben. Niet gevraagd is wat deze andere reden is.

Tabel 9. Genoemde redenen om de ervaren overlast niet te melden bij de gemeente (n=495)

Genoemde redenen:	Aantal	In % van het totaal
Ik heb het zelf opgelost	62	12,9%
Ik heb het aan iemand anders doorgegeven	20	4,2%
Er wordt toch niets mee gedaan	93	19,4%
Ik wist niet waar ik het moest melden	169	35,3%
Andere redenen	135	28,2%
Subtotaal	479	100,0%
Geen antwoord	16	
Totaal	495	

BIJLAGE 1. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 1055 respondenten uit de stadspeiling 2022 die vragen hebben ingevuld over het onderwerp openbare ruimte of op bepaalde categorieën daarvan. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18-plussers kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervallschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle 1055 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,2% en de 32,8%.
- stel dat van alle respondenten er 50 gedrag x vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag x vertonen tussen de 36,4% en 63,6% vrouw is.

Tabel 1. Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%).

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
900	1,9	2,6	3,0	3,2	3,2
1055	1,8	2,4	2,8	2,9	3,0

BIJLAGE 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons

In de onderstaande tabellen worden de Zoetermeerse bevolking, de steekproef en de bruikbare respons van dit deelonderzoek onderling vergeleken aan de hand van de kenmerken *seks* en *leeftijd*.

Geslacht en leeftijd, in %, van:

- de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2022);
- de personen in steekproef C (per 1-9-2022);
- de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht en leeftijd, in % van:

Geslacht en leeftijd	Bevolking	Personen in de steekproef	Respondenten
Man 18 < 30 jr.	8,7%	13,5%	6,0%
Vrouw 18 < 30 jr.	8,3%	12,8%	6,5%
Anders 18 <30 jr.	-	-	0,2%
Man 30 < 40 jr.	7,8%	10,6%	7,2%
Vrouw 30 < 40 jr.	8,4%	11,7%	8,2%
Anders 30 < 40 jr.	-	-	0,2%
Man 40 < 50 jr.		8,2%	7,6%
Vrouw 40 < 50 jr.	7,4%	9,5%	8,7%
Anders, 40 < 50 jr.	7,9%	-	0,1%
	-		
Man 50 <65		8,5%	10,1%
Vrouw 50 <65	12,4%	10,0%	12,5%
Anders, 50 <65 jr.	13,4%	-	0,5%
	-		
Man 65 jr. en ouder		7,6%	16,3%
Vrouw 65 jr. en ouder	11,9%	7,7%	15,6%
Anders, 65 jr., en ouder	13,5%	-	0,2%
	-		
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	100.194	4.000	1055

BIJLAGE 3. TABELLEN

Tabel X1. Waardering van de respondenten per buurt voor de aantrekkelijkheid van hun directe woonomgeving in een rapportcijfer van 1 t/m 10 (n=1046)

Genoemde buurt	Onvoldoende (5 of minder)	voldoende (6 of meer)	gemiddeld rapportcijfer	aantal respondenten
Dorp	11,5%	89,5%	7,39	38
Stadscentrum	10,8%	89,2%	7,27	37
Palenstein	20,6%	79,4%	6,79	34
Driemanspolder	13,7%	86,3%	7,29	51
Meerzicht-west	28,2%	71,8%	6,58	71
Meerzicht-oost	22,5%	77,5%	6,45	40
Buytenwegh	23,5%	76,5%	6,69	81
De Leyens	9,5%	90,5%	7,78	105
Seghwaert-Z-W	24,6%	75,4%	6,74	57
Seghwaert-N-O	15,3%	84,7%	7,03	72
Noordhove-west	11,1%	88,9%	7,52	27
Noordhove-oost	12,2%	87,8%	7,45	49
Rokkeveen-west	3,2%	96,8%	8,01	94
Rokkeveen-oost	5,9%	94,1%	7,72	101
Oosterheem-ZW	10,7%	89,3%	7,55	56
Oosterheem-no	10,5%	89,5%	7,39	124
overig	-	-	-	9
Totaal Zoetermeer	10,1%	89,9%	7,30	1046

Tabel X2a. Toelichting op de gegeven rapportcijfers 1 t/m 5 voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving

Toelichting:	Aantal keren genoemd
• Aantrekkelijk door de voorzieningen zoals stad, park, scholen. Echter voor kinderen is er NIKS in de omgeving	1
• Alleen maar rijtjeshuizen, niet veel bijzonders.	1
• Bestrating erg slecht, veel hobbels onveilige situaties vooral voor ouderen en minder validen. Meerdere malen aangegeven niets meegedaan.	1
• Buitenweg verpauperd, jammer.	1
• Buurt gaat steeds meer achter uit ook slecht onderhoud van de voortuinen bewoners	1
• Buurt is verwaarloosd. Altijd rommelig en vies, zelfs de speeltuintjes	1
• Buurtbewoners onderhouden hun voortuin, schutting etc. niet.	1
• Daar is altijd vis.	1
• De bestrating mag vernieuwd worden.	1
• De buurt is erg achteruitgegaan	1

- De inrichting van de straat is niet goed overwogen en niet alleen ik maar ook mijn burens hebben er veel over te klagen. Wij zouden dingen graag wat anders zien zoals geen asfaltering maar klinkers voor de water doorvoer, meer parkeerplaatsen, beter overwogen groen en betere drempels (speedbumpers). Onze straat heeft al meerdere keren geprobeerd contact op te nemen met de gemeente helaas willen zij niet in discussie met ons gaan. De gehele straat is hier erg van teleurgesteld en een aantal burens zijn zelfs al uit de gemeente verhuisd omdat zij de gemeente Zoetermeer niet burger vriendelijk vinden. 1
- De openbare ruimte is kil en onpersoonlijk. Doordat alles groot is voelt het vaak onprettig. 1
- De openbare weg is druk, met regelmaat liggen er tegels los. Veel zwerfafval. 1
- De straat ziet er niet uit. Wegdek is overal kapot. Parkeerplekken kunnen beter. De stoel is overal verzakt en of kapot 1
- De wijk Meerzicht heeft vele flats en ziet er niet mooi uit. Weliswaar wordt de natuur die er is wel goed bijgehouden door de gemeente en is het nooit vies. 1
- Door jarenlange bouwactiviteit erg rommelig. 1
- Er is veel jeugd overlast, woord vaak zat een hoop vuil bij de ondergrondse gegooid 1
- Er ligt te veel hondenpoep op straat. 1
- Er mag meer speelmogelijkheden voor kinderen in en rondom de flats. Ook wordt er veel vuil /glas op de grond gegooid. Het wordt meer een asociale omgeving. 1
- Er staat bijv. Een transformatorhuisje midden op 't voetpad. Buurt is heel erg achteruitgegaan. Heel veel rommel op straat. Hondenpoep. Veel stoepen kapot losse tegels en barrières. 1
- Er wordt minder onderhoud gepleegd aan de groenvoorziening 1
- Erg rommelig en verouderd. (De Leyens) 1
- Fijn dat het een beetje groen houdt in de wijk, het zou altijd wel wat meer kunnen maar de straten zijn slecht onderhouden, amper parkeerplek. 1
- Fijne rustige wijk. 1
- Gebied bij station zeer onaantrekkelijk. 1
- Geen toezicht door de overheid, dagelijks drugsdealers uit binnen- en buitenland, hangjongeren die grote hopen afval achterlaten waardoor veel zwerfvuil !!!!! 1
- Groen wordt slecht bijgehouden en de bewoners van de sociale huurwoningen zijn steeds nadrukkelijker aanwezig 1
- Helaas is er op de Buiskadenummer 13 sprake van in mijn ogen illegale bewoning waar tot op heden niets mee gebeurt. De ramen aan de voorzijde zijn nog steeds deels afgeplakt en er staan Roemeense auto's voor de deur, ik weet niet wie mijn burens zijn. Dit soort bewoning is voor mij het begin van de achteruitgang van een eens zo een mooie wijk. Helaas lijkt de gemeente hier niet veel aan te doen. 1
- Helaas wordt het groen in mijn omgeving onvoldoende bijgehouden. Het er meer treurig bij. 1
- Helaas zijn er veel omwonenden die sigarettenpeuken op de stoep en de straat gooien 1
- Het is een jaren '70 wijk. Het is niet aantrekkelijk, het is functioneel. Het is wat het is, dit maakt ook dat we gaan verhuizen. 1
- Het is steeds viezer. Veel troep bij de vuilniscontainers en rond de flat. De papier/plastic/glas containers worden meer en meer als grofvuil plek gebruikt. (wasmachines of huishoudelijke apparaten die niet in de ondergrondse kunnen. Sinds 2 maanden doe ik vuil ruimen rond mijn flat, via 'schoon is gewoon' spullen aangevraagd. (knijper en vuilnisring) En de parkeerplaatsen liggen vol met peuken en onkruid in de randen 1
- Het onderhoud van wegdek en groen laat nogal wat te wensen over. Eerste deel van de Marsmanhove is prima opnieuw geasfalteerd maar vervolgens halverwege gestopt. De drempels zijn niet overal even egaal. 1

- Het wad erg fijn om hier te wonen tot dat er statushouders naast je komen wonen. Die de hele dag thuis zitten en rotzooi maken terwijl jij 40 uur per week werk om al je rekeningen kunnen betalen daarbij vind ik vreselijk dat mijn kinderen jaren moeten wachten op een woning ik hen zelf dochter in huis met een kind omdat ze geen woning kan krijgen en de vluchtelingen die de hele dag thuis zijn krijgen eengezinswoningen Woest ben ik hierom terwijl mijn dochter werkt en graag een huis wilt. 1
- Het was voorheen een mooi stukje Zoetermeer, maar wordt helemaal volgebouwd met huizen. 1
- Het zou fijn zijn dat de mensen de afval in de daarvoor bestemde containers storten. 1
- Iedere dag auto's voor de serre met draaiende motor. Woon hier 19 jr. Niets verander! Gemeente heeft bord verboden laden/lossen geplaatst. Politie treedt niet op Gemeld bij de wethouder met foto's 18 jr. Geleden. Resultaat 0. 1
- Ik kijk uit op slecht (vergeten) onderhouden groen. 1
- Ik woon op de Vasariruimte welke overwegend huurhuizen zijn. Huur en koopwoningen zouden echt gemixt moeten worden dat zou de complete sfeer veranderen. Nu wonen er echt veel mensen die bijna niks investeren in hun directe omgeving (tuin, bure communicatie etc.), ik vind de huizen van buiten grauw en er zijn weinig ramen (zoals bij de bouw uit die jaren hoort), waardoor het huis van binnen donker is. Je betaalt wel de hoofdprijs en de prijs wordt ieder jaar met het maximale % verhoogd, Ik ben alleenstaande moeder met 2 kleine kinderen en ik ben niet in staat om een hypotheek te krijgen voor een eengezinswoning (wat inmiddels minimaal 350.000 euro kost, maar ik betaal wel elke maand 1100 euro aan KALE huur. De straat is druk, het huis is van beiden kanten omringt met drukke straten en mensen rijden echt hard en ik heb 2 kleine kinderen die die 3 drukke straten over moeten om naar de speeltuin te gaan. Die speeltuin is wel heel fijn maar die ligt dan ook tussen allemaal straten met koopwoningen in (schansbuurt). 1
- Ik woon pal voor het gedeelte waar De Entree wordt gebouwd. Die heb ik hier liever niet. 1
- In/ rondom WC Seghwaert altijd veel afval, glas en vooral langs randstadrail een mijneveld aan hondenpoep 1
- In Seghwaert is het echt aan het verpauperen. 1
- Kinderen kunnen niet vrij spelen i.v.m. loslopende honden en overlast van hondenpoep op de stoep en het grasveld! 1
- Leuke buurt. Alleen zijn er nieuwkomers die alleen aan hun zelf denken en niet aan hun medeburen. Ook is de jeugd die in de buurt loopt niet prettig en fijn als je die in de avond zou tegenkomen. 1
- Mijn straat wordt bij de stoepen en plantenbakken bij de flat niet onderhouden. 1
- Nog niets leuks voor kinderen, terwijl er al heel veel huizen een tijd zijn opgeleverd 1
- Onderhoud groenvoorziening is in heel Nederland niet zo slecht als in Zoetermeer. 1
- Onderhoud is slecht, weinig groen, daarnaast veel handen in het " midden pleintje" poepen en niet opgeruimd. 1
- Ons gebouw ziet eruit als nieuwbouw. De huizen eromheen zijn slecht onderhouden. Rotzooi op straat ook. 1
- Openbaar onderhoud en te beperkt 1
- Oud en vervallen. 1
- Overvolle vuilniscontainers. Regelmatig geluidsoverlast. 1
- Parkeerdruk, groen onderhoud kan beter 1
- Parkeren is echt een probleem. 1
- Regelmatig overlast in de avond/nachtelijke uren van jongeren 1
- Seghwaert is niet zo mooi en wordt soms door bewoners verwaarloosd. De parken zijn wel mooi, maar worden vaak beklad en vuilnis achtergelaten 1
- Slecht onderhoud aan bestrating, groen en regelmatig troep bij vuilnis aanbiedplaats 1
- Slecht onderhoud van zowel straat als huizen. Veel sociale woningbouw met bijbehorende problematiek. Afvaloverlast op straat. 1

- Slecht onderhouden. Zeer veel onkruid aanwezig in de omgeving, veel kieren in stoeptegels waar onkruid zit en veel plekken waar het onkruid 1 tot soms wel 2 stoepen diep is overgroeid. Ik zag wel recentelijk op een paar plekken dat er onderhoud is geplekt. Stoepen opnieuw aangelegd + een wegdeel zelfs, maar er valt nog een hoop te doen. In mijn directe omgeving is er vaak geen stoep maar lelijke betonplaten neergelegd. 1
- Slecht trottoir- overlopende waterputten, laden lossen grote vrachtauto's in Stadhartsstraat 85, overhangende boomtakken uit privé tuinen, hevig geluidsoverlast garages Da Costastraat. 1
- Slechte bestrating in de wijk en veel zwerfafval 1
- Somber, onaantrekkelijk, veel verkeer en vuil, weinig prullenbakken. 1
- Stoep en straat werk wordt erg slecht onderhouden, veel scheve stoepstegels met veel onkruid ertussen hetgeen voor minder validen geen pretje is. 1
- Te druk, vaak vies v/d vuilniszakken. 1
- Te grote bomen slechte opruiming van groenafval 1
- Te veel overbodig groen en het wordt niet goed onderhouden. 1
- Te veel rommel op straat en in het bijzonder hondenpoep overlast 1
- Te veel verkeer, veel onkruid in de omgeving geen parkeerplekken als je na 10:00 thuiskomt. 1
- Te veel ingericht voor auto's. 1
- Te veel overlast van honden. Te hard rijdende auto's veel lawaai in weekenden en zomermaanden. 1
- Toename van mensen die zich niet wensen te conformeren aan de hier te lande geldende regels en moraal 1
- Vaak overvolle vuilniscontainers, hondenpoep (geur), vuilnis op straat, weinig prullenbakken, lange periode hoge onkruid. 1
- Veel criminaliteit in directe omgeving 1
- Veel geluidsoverlast, veel grote bestelbussen in de straten, mensen rijden hard in de straten. Regelmatig politie in de straten (onveilig gevoel). 1
- Veel hondenpoep en softdrugsgebruik, zwerfvuil en vandalisme. Vaak meldingen gemaakt --> toename na gebiedsverboden in andere wijken. 1
- Veel hondenpoepen, weinig parken/speeltuin voor kinderen. 1
- Veel jongeren die in een groep zijn en rondhangen 1
- Veel overlast van de "racebaan" Spectrumsingel en geluidsoverlast van Hoveniersbedrijf v.d. Spek. 1
- Veel overlast van hangjongeren en dealers. Binnenplaats van de weidedreef 279 t/m 317 is grotendeels van de week een bende of is er overlast. Als daar iets aan veranderd kan worden zouden wij het heel fijn vinden en denken graag mee aan een oplossing 1
- Veel overlast van hondenpoep. Schraal winkelcentrum met slechte parkeermogelijkheid. Weinig/slechte voorzieningen voor kinderen. 1
- Veel ratten, veel zwerfafval, vieze straten, onzure personen, harde muziek, harde uitlaten, veel verkeer 1
- Veel rommel en troep op straat. Het groen wordt vaak niet bijgehouden. 1
- Veel te weinig groen, vooral veel bakstenen 1
- Veel vandalisme in en om flat door vluchtelingen o.i.d. Die hebben andere normen en waarden en worden door COA aan hun lot overgelaten. Onze flat is deel huur/deel koop. Huurders hebben geen verantwoordelijkheden voor flats, kopers wel, die moeten VVE betalen. Vandalisme is hogere VVE. 1
- Veel verkeer, weinig speelruimte voor kinderen, gevaarlijke wegsituaties. Veel bedrijventerrein, weinig bewoning. 1
- Veel voortuinen zien er armoedig uit!! Als je vanaf de paletsingel de straat in komt...geen boompje niets!!! Verder op de paletsingel de zijstraten waar de koopwoningen staan, ziet het er verzorgder uit met leuke boompjes. 1

- Veel zwerfafval en overlast door auto's/ mensen die laat buiten zijn. Sociale huur tegenover onze koopwoning wordt niet als prettig ervaren. 1
- Veel zwerfvuil in winkelcentrum Kentgensplein 1
- Veiligheid en overlast van brommers en soms zelf auto's over het fietspad vlak langs ons huis. Ook de snelweg is goed te horen. 1
- Voetpad langs ons huis wordt ook door fietsers en brommers gebruikt, als ik aan de buitenkant van de tuin bezig ben word ik regelmatig bijna aangereden. Er staat ook maar aan 1 kant een bord voor voetgangers. Hier de gemeente al eens voor gebeld om een hek te plaatsen zodat brommers en fietsen er niet meer door kunnen, dit werd afgewezen! Aan de andere kant is een woonerf waar je maar 15 km p/u mag rijden, maar niemand houdt zich hieraan, zelf de gemeentereiniging rijdt als een gek door de straat. Veel mensen tegenwoordig vinden het normaal om met keiharde muziek door de straat heen te rijden, maar als je slaapkamer beneden aan de straat is, is dat erg vervelend, zeker als je nachtdienst hebt. Ook parkeren er bestelbusjes van A&H e.a. voor je slaapkamerraam en maken veel herrie, hier is echter een parkeerverbod, maar niemand houdt zich hieraan. 1
- Water van NoordAa plassengebied is smerig en ondiep 1
- Weinig klimaat adaptief groen. Verzakte stoep en kwaliteit van de tegels. 1
- Weinig uitgebreide speeltuinen/voetbalvelden en weinig wandelroutes 1
- Wij wonen direct aan de grote nieuwbouw van Palenstein, alleen onze straat is verschrikkelijk verwaarloosd! Veel te grote bomen in de straat, parkeerplaatsen waarvan alle stenen omhoogkomen door de wortelgroei! Ook de stoep is zeer verwaarloosd door de Gemeente groeit veel groen en mos tussen de tegels. Asphalt waar steeds stukken uit zijn, gaat er beetje als achterbuurt uit zien. 1
- Woon aan de Zegwaartseweg, dus geen klagen, maar even verderop in Zegwaart is het een grote bende. 1
- Wordt slecht bijgehouden. Onkruid. Vieze lantaarnpalen etc.. 1
- Wordt steeds rommeliger 1

Tabel X2b. Toelichting op de waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving (buurt/straat) rapportcijfer 6 t/m 7

Toelichting:	Aantal keren genoemd
• 3 scholen	1
• Af en toe hebben we last van hangjongeren rond Meerzicht en Kerkenbos. Er zijn helaas altijd hond poepen in Kerkenbos. Voor de rest vind ik prima.	1
• Afgelopen jaar heel veel last van werkzaamheden in de straat. Stoep is daarmee niet beter geworden.	1
• Auto's rijden te snel door de straat	1
• Bomen, aanzicht is prima. Vieste huis in Zoetermeer is wel van onze burens. Pluspunt is dat ze er niet wonen maar het is zwaar vervuild. Verder rijdt een nieuwkomer elke dag met z'n motor over de stoep. Praten is niet mogelijk	1
• Brandstofverkooppunt midden in woonwijk en veel grote voertuigen, incl. trailers die in woonwijk rondrijden om te bevoorraden	1
• Buiten de problemen: parkeren, te hard rijden in woonwijken, te hard rijden op fietspaden, geluidsoverlast van NoordAa restaurants en vuurwerk Is Zoetermeer een prettige plek met goede fietspaden en de meeste wensen zijn binnen fiets bereik.	1
• Burens hebben overall commentaar op. Er wordt veel op je gelet (door sommige burens).	1
• Centraal gelegen, winkels, openbaar vervoer en een park met veel groen vlakbij.	1
• Dat er weinig aan gedaan wordt bijv. Voortuinen er niet uitzien. Bepanting van burens zo ver over hangt dat je moet bukken uit je auto.	1

- De aankleding van de straat is al jaren onder constructie en nog steeds niet af. 1
- De bomen zijn mooi aangelegd maar voor ons een enorme stoorzender qua zon inval en vooral overlast van bladeren doordat ze niet gesnoeid worden en inmiddels enorm zijn. 1
- De burens zijn asociaal. 1
- De buurt waarin wij wonen is met de jaren sterk achteruitgegaan. 1
- De gemeente had, een paar jaar geleden zelf het plan om de Westergo veiliger te maken. Maar tot op heden is er niets veranderd. 1
- De huizen hadden allemaal wel met de opbouw ook pleisterwerk mogen krijgen. Nu staat er los met platen bij iedereen een opbouw op. Geen mooi gezicht. 1
- De natuur eromheen mooi maar niet alle bouwwerken. De tunnels zouden er wat leuker en veiliger uit kunnen zien. 1
- De stoep is soms een beetje scheef, maar voor de rest ziet het er hier prima uit! 1
- De straat is erg saai. Rechte huizen, weinig tot geen bomen, weinig tuinen aan de straatkant. Het uitzicht is echter geweldig! Ruim, groen en water. 1
- De voorzieningen in de buurt zijn nagenoeg optimaal. Helaas begint de buurt in rap tempo te verpauperen. Meer en meer rumoer op straat tot laat in de avond (muziek, schreeuwen, dronkenschap, wildplassen). In toenemende mate hinder van autoverkeer. De Meerzichtlaan is een sluiproute bij hinder op de A4 of A12. Bovendien wordt ze dag in dag uit gebruikt als racebaan; er wordt vol gas gereden en met "knetter-uitlaten" wordt heel veel herrie geproduceerd. Snelheden van >100kmh zijn beslist geen uitzondering en het levert bij de oversteek ter hoogte van het Total-benzinestation gevaarlijke situaties op. Sommige burens (ruim in de 80) hebben besloten om die reden te moeten verhuizen. Op overlast wordt heel spaarzaam gecontroleerd/gehandhaafd. V.w.b. De verkeerssituatie is hier geen enkele vorm van handhaving. 1
- De wijk is slechter geworden meer afval op de grond. 1
- Dichtbij voorzieningen (winkels, zorg, station, kinderopvang, school) Relatief veel groen. Te weinig parkeergelegenheid. Matige speelplek voor kinderen. Mis aparte uitlaatplek voor honden. 1
- Drukke straat, veel hangjeugd en matige speeltuintjes met vies zand. 1
- Een paar straten verder zijn er rijen met sociale woningen. Daar gebeuren regelmatig onveilige dingen - hangjongeren, vuurwerkaanslag, bedreigingen. 1
- Eentonige groenvoorzieningen. Saaie bomen in de wijk. Kunnen best wat minder (hoge) bomen. 1
- En waarom een 6, omdat de beplanting er al een paar jaar asociaal er uit ziet en er wordt gewoon niets aan gedaan. 1
- Er is momenteel nog voldoende leefruimte, maar dan moeten er buiten de in aanbouw zijnde wooncomplexen niet nog meer gebouwd worden. 1
- Er is steeds meer onveiligheid. 1
- Er is te weinig groen en er zijn vaak incidenten waar de politie betrokken moet raken. 1
- Er komen steeds meer mensen wonen die geluidsoverlast veroorzaken en die tot diep in de nacht een vuurtje stoken zodat mijn hele huis stinkt en ik dus in een rooklucht moet slapen met mijn astma. 1
- Er zou een parkje gemaakt worden. Hele commissie voor ingesteld en wat hebben we, een stuk grasland met een voetpad met houtsnippers en een paar bankjes. Geen beplanting en geen bomen? De groenstrook Bijdorplan zou permanent zijn waardoor ik niet snap waarom hier geen bomen (vegetatie) geplant worden. 1
- Gebouwen hebben verouderde uitstraling en tegels/stenen liggen niet op gelijke hoogte maar verder prima 1
- Gedateerd, niet fris, weinig handhaving. 1
- Geen grote gebouwen voor onze neus. Nog niet. 1

- Geen speeltuintjes meer, parkeren is een hel, men rijdt in het woonerf veel te hard. 1
- Gelukkig veel bomen en ander groen. Negatief: veel hoge gebouwen. 1
- Genoeg groen en water. 1
- Goede contacten direct in de buurt. 1
- Groen in de buurt kan beter. 1
- Heel veel auto's + gebouwen in de directe omgeving + de wekelijkse markt -> dus heel erg drukke buurt waar ik woon. 1
- Herrie van scholen. Doorgaande weg. Gehorige huizen. 1
- Het 'gat' van het voormalig Stadhuis drukt behoorlijk zwaar op de ervaring van mijn woonomgeving: Lelijk, rommelig en een 'vangnet' voor zwerfvuil en weesfietsen. 1
- Het Balijbos wordt slecht onderhouden. Het hondenbezit (en daarmee de overlast) is de afgelopen tijd behoorlijk toegenomen. Daarnaast neemt de houtstook toe. En de zonnepanelen maken het er ook niet altijd mooier op. 1
- Het is een woonwijk met kinderen maar voor de kinderen is het niet aantrekkelijk om naar buiten te gaan. Te weinig speelvoorzieningen, groen is genoeg. Ook zijn de huidige speelvoorzieningen te oud of zijn er "junkies" die daar hun verslaving waarmaken. (Kan je zien aan de troep dat achtergelaten wordt) 1
- Het is jammer dat erin bijvoorbeeld de Nieuwpoortstraat geen enkel stukje groen is. 1
- Het is overdag heel gaaf om het Stadshart te wonen maar in de avond hangt daar en bij het station veel minder leuk publiek. Ik heb al wat minder leuke ervaringen. 1
- Het was vroeger netter, sommige mensen verwaarlozen hun tuinen terwijl de woningbouw er vroeger mensen erop aansprak! 1
- Het ziet er allemaal goed en strak uit, alleen het aantal parkeerplaatsen is een groot probleem. 1
- Het ziet er niet gezellig uit. 1
- Ik heb een grote hekel aan zwerfvuil. In de buurt van ons huis ruimen we dat vaak zelf op. Mijn man heeft jarenlang zwerfvuil geraapt tot 300 meter van ons huis. 1
- Ik mis ruimte en planten. 1
- Ik woon in een nieuwe woonwijk. Lekker rustig en ook gezellig. Wel erg jammer dat er geen speeltuin is in de buurt. Ik heb 3 kinderen en die kunnen gewoon niet spelen. 1
- Ik woon naast het Burgemeester Hoekstrapark, en dat vind ik aantrekkelijk. Echter zijn er te veel hondeneigenaren die hondenpoep op het voetpad laten liggen. 1
- In de basis goed; nog steeds heel jammer dat aan de Woudlaan bomen gekapt zijn die volledig gezond waren. Mijn grootste zorg en irritatie zit in het verkeerslawaai op de Woudlaan en Florasingel. Er wordt veel te hard gereden, hard opgetrokken en volgens mij maken veel auto's te veel geluid. Buiten zitten is met mooi weer daardoor niet prettig. 1
- Is prima. 1
- Jammer dat buurt veelal troep bij de vuilnisbakken neerzet en niet iedereen tuin onderhoudt. 1
- Kan gezelliger en mis vuilnisbakken buiten 1
- Laatste tijd weer veel rotzooi overal, planten worden kapot gemaaid en regelmatig geluidsoverlast van 'evenementen'. Verder een of ander afschrikbord wat drugsdealers en lachgasgebruikers moet weghouden, en beperkt effect lijkt te hebben. 1
- Lagere score door erg drukken parkeerplaatsen, dubbel geparkeerde of parkeren naast parkeerplekken of in hoeken. 1
- Mag beter schoongehouden worden. En meer groen. Beter speelvoorzieningen voor kinderen. Alles is zwaar verouderd. 1
- Mag meer groen in de straat komen. Er zijn een aantal jaren geleden bomen verwijderd en daar is geen groen voor teruggekomen. Mening van de gemeente het is toch al een stenige straat. 1

- Mbt bewoners prima, maar groenonderhoud is bedroevend. Hoog gras (1.50 meter!!!) Is aanfluiting voor de buurt en je schaamt je voor bezoek. Is geen biodiversiteit of kruidenvegetatie maar brandnetels.....ondergrondse containers vaak stuk of te weinig geleegd waardoor mensen hun vuilniszak ernaast zetten, vogels pikken die open etc.... 1
- Mensen die hun afval (blikjes etc.) Op straat dumpen. 1
- Met de renovatie van Palenstein en de daardoor uitwaaiende bewoners, en ook de grote toestroom van niet-Westerse bewoners, wordt de verloedering steeds groter. 1
- Mijn directe burens, daar klikt het niet mee wegens katten die op vogels jagen en slordigheid in de voortuin en achtertuin. 1
- Mijn straat geef ik een 9, mijn buurt bijv. Winkelcentra een 4. Sommige delen van de wijk ogen door afval of slecht onderhouden of gewoekerde plantages armoedig. 1
- Mogen nog meer bomen bij en kleuren in het openbaar plantsoen 1
- Mooie buurt maar veel wildgroei in tuinen dat niet gesnoeid wordt door de bewoners. 1
- Mooie wijk, gevarieerde omgeving vlak bij de polder en binnenpark 1
- Na 33 jaar op hetzelfde adres te wonen gaat het langzaam maar gestaag achteruit v.w.b. Bewoners, onderhoud groen en bestrating. 1
- Niet alle burens onderhouden de voortuin. 1
- Niet bijzonder, maar ook niet slecht 2
- Niet meer bijbouwen in de buurt 1
- Omgeving is oud, mag verandering in komen. 1
- Omgeving prima, maar parkeren is een ramp (soms). 1
- Onderhoud openbare ruimte laat te wensen over. 1
- Oosterheem is niet de meest gezellige wijk, het is een huisvestingsblok met een mini centrumpje waar eigenlijk alleen de dagdagelijkse boodschapjes gedaan worden. Vooral voor de jeugd van 10-20 jaar is er geen drol te doen. 1
- Openbaar gebied is goed onderhouden, sommige huizen hebben echter een slechte uitstraling 1
- Over het algemeen fijn, maar ontzettend veel zwerfafval. 1
- Parkeerplaats slecht onderhoud en weinig snoeien van groen. 1
- Parkeerproblemen, katten- en hondenstront maken het een stuk minder aantrekkelijk. 1
- Plantsoen in aangrenzende straten zijn mooier aangelegd. 1
- Plus: veel groen in de omgeving. Min: gedateerde bouw. Veel 'sociale woning' uitstraling. 1
- Pluspunt is een nieuw geplaatste speeltuin voor kinderen. Ik woon in een straat met een mooie vijver. Het minpunt zit hem vooral in een verlaagd veiligheidsgevoel. Er zijn steeds vaker minder prettige 'figuren' in de buurt te vinden. Met name in de avond voelt het minder prettig om in de wijk te wandelen etc. 1
- Positief: groen en bomen. Negatief: geluidsoverlast gebruik basketbal/voetbalveld. 1
- Prettige buurt en burens. 1
- Prima speeltuintje voor de kinderen en dergelijke, maar er is zeer veel honden poep aanwezig op het gras velden. Helaas. 1
- Prullenbak staat heel centraal, waardoor je vuilnisresten ziet. Er waait veel vuil rond. 1
- Regelmatig overlast fietsers op wandelgebied in uitproberen auto's. 1
- Ruim opgezet 1
- Slecht onderhouden straten, er wordt te hard gereden. 1
- Soms een luide tram die voorbijkomt. Nu is er ook een groot leeg terrein na het slopen van een appartementencomplex. 1
- Soms wat last van hangjongeren. Die laten regelmatig rommel liggen. En de groenvoorziening begint soms wel heel vroeg. 1

- Stadshart. Ik kijk uit op de trambaan en het stadhuis. In mijn directe omgeving heb ik geen uitzicht op natuur. Alleen stedelijk uitzicht. Echter, ik woon er prima naar mijn zin. Binnen 3 minuten sta ik bij het spoor, 4 minuten in het centrum. 1
- Steeds meer last van criminaliteit. 1
- Stoep en straat zijn verouderd, tegels vaak kapot. 1
- Stoep ligt scheef. 1
- Stoepen en fietspaden Schots en scheef waardoor je moet oppassen. Groen nog nooit wat aan veranderd, allerlei wildgroei van wat er gedumpt is 1
- Straat op zich prima, maar naastgelegen winkelcentrum Buytenwegh en directe omgeving is drama. 1
- Te grote bomen voor de deur, overlast losse stoeptegels. 1
- Te veel en te grote bomen in de straat waardoor er in de herfst een overload is aan bladeren. Te weinig parkeerplaatsen 1
- Te veel groen gekapt. 1
- Te weinig parkeerplaatsen. Achterstallig onderhoud van de bestrating en een racebaan voor de deur i.v.m. het ontbreken van drempels. 1
- Tegenover een school. 1
- Te veel hondenstront l. Veel kapotte spullen. 1
- Veel afval op straat (blikjes etensafval enz.). Veel tuinen met alleen onkruid. 1
- Veel asociale mensen die er een rotzooi van maken en voor de deur parkeren. Bederft uitzicht en belemmerd hulpdiensten, maar is (hoe belachelijk ook) wel toegestaan 1
- Veel auto's niet in parkeervakken, maar langs/op stoep, troep bij vuilcontainers, stoep als opslag voor fietsen/speelgoed i.p.v. In schuur. 1
- Veel groen. 1
- Veel groen, bomen en water/natuur. Dat is fijn. 1
- Veel groen. Nadeel: veel te veel scooters op fietspaden waar ze niet toegestaan zijn en waar geen stoep aanwezig is. Zorgt voor gevaarlijke situaties. 1
- Veel groen. Slecht onderhoud. Trottoirs schots en scheef. 1
- Veel hoge bomen met veel blad verlies. En wordt matig opgeruimd. 1
- Veel hoge flats geven wel pakhuis gevoel. 1
- Veel hondenpoep, overlast van campers en caravans die te lang staan en rommel op de grond (scholieren). 1
- Veel lawaai van sirenes vanaf Australiëweg en racende auto's op vrijdag- en zaterdagavond 1
- Veel lawaai. 1
- Veel natuur wordt weggehaald. Zodra planten/struiken gezellig worden wordt het gekortwiekt 1
- Veel onopgeruimde hondenpoep, waterpartij niet goed onderhouden en zorgt voor een onaangename geur. Voetgangersgebied heeft tegels die los of krom zitten wat veroorzaakt valpartijen vooral bij kinderen. Gebied rond AH de Leyens in niet altijd schoon. 1
- Veel overlast van burens (langdurig knutselen aan auto's en motoren zoals laten draaien van motoren) en geluid van sluipverkeer Aidaschouw en ook airco's bedrijven. Toenemend gebruik van open vuur buiten zoals vuurkorven en houtkachels 1
- Veel sigarettenpeuken op stoep. Afval dichtbij afval plek. Slechte geuren in de lift door de dieren 1
- Veel verkeer in de straat, en lege perkjes met struiken waar een veilige plek met speeltoestellen had kunnen staan. 1
- Veel zoi + veel onkruid. Zwerfafval. 1
- Veel zwerfvuil door o.a. veel oudere jongeren die vanuit een andere wijk komen met hun auto en hier in de wijk samenkomen en daarna hun rotzooi op straat achterlaten. De bewoners van onze wijk ruimen het maar zelf op. 1

- Veel zwerfvuil. 1
- Verouderd, langere tijd geen onderhoud aan groen tussen paden en tegels. Te weinig prullenbakken op straat. Leukere en uitdagende speeltoestellen kinderen. 1
- Vind dat mijn omgeving achteruitgaat qua onderhoud dit is rond winkelcentrum de Vlieger. Tussen tijd onderhoudt in omgeving erg lang en brug hangt met reparaties aan elkaar 1
- Vlakbij ondergrondse containers. Laatste jaar laten mensen rotzooi achter dat rond waait. 1
- Was voorheen een 8 à 9, maar dat groenbeheer van jullie (en burens) dat neerkomt op kaalslag, verpest het uitzicht en woonplezier (in de hele stad, want ik zit natuurlijk niet alleen thuis) 1
- Wat er is aan groen en water is mooi, maar meer groen en bloemen zou het nog mooier maken De huizen zijn allemaal hetzelfde, dat is jammer maar niet zo makkelijk aan te passen. 1
- We hebben een prachtig stuk adoptiegroen kunnen adopteren, maar helaas staan daar vaak auto's op het gras waardoor het gras stuk gaat en ook het uitzicht op de bloemen/ planten belemmerd. 1
- Weinig goed onderhouden groen. 1
- Weinig groen. 1
- Weinig onderhoud. 1
- Weinig toezicht bij afvalcontainers nabij ingang parkeergarage P5, waardoor er regelmatig zwerfafval ligt. 1
- Wij vinden het jammer dat er weinig speeltuinen zijn. Dit is aangegeven bij de gemeente, echter wordt er niks op ondernomen. 1
- Wordt redelijk bijgehouden, meeste troep komt van bewoners. Zoals overvolle grijze bakken die door de vogels overhoop worden gehaald en troep aan de voorzijde. 1
- Zeer weinig prullenbakken; mensen ruimen de hondenpoep niet op. Geen borden die dat verplichten. 1
- Zelf woon ik heerlijk. De straat mag wel aangepast worden. Bij mijn buurvrouw voor de deur ligt nog een hinkelbaan uit het jaar 0 die er helemaal versleten bij ligt. Geen fraai beeld. 1
- Zit overal wel goed maar gebeurt wel veel narigheid. 1
- Zwerfvuil, hondenpoep geven irritatie, maar dat is gedrag van mensen. 1

Tabel X2c. Toelichting op de waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving (buurt/straat) rapportcijfer 8 t/m 10

Toelichting:	Aantal keren genoemd
• 1. Zeer goed initiatief om lantaarnpalen uit te schakelen i.v.m. Fauna-bescherming. 2. Veel agressief verkeergedrag van automobilisten en motorrijders	1
• Aantrekkelijk vanwege het Binnenpark op geringe afstand.	1
• Achtertuin grenst aan de Houtlaan waar regelmatig te hard gereden wordt met geluidsoverlast tot gevolg. Hier mag wel beter op gehandhaafd worden. Daarnaast rijden personenauto's vaak te hard in de woonwijk.	1
• Achterzijde scoort beter onder aan de voorzijde het groen matig wordt onderhouden en de openbare afvalbak zo goed als altijd vol zit.	1
• Alle voorzieningen dichtbij, veel groen.	1
• Alle voorzieningen die ik nodig heb zijn dichtbij.	1
• Alle voorzieningen zijn dichtbij, de wijk is opgeruimd en er is weinig tot geen geluidsoverlast.	1
• Alleen laagbouw met veel groen en water voor de deur voor mijn kajak/sup/zwem/schaats activiteiten.	1

- Alleen onze straat is niet aantrekkelijk [niet leesbaar] doorgang van [niet leesbaar] (onveilig) maar het Dorpsstraat wel. 1
- Alles is mij ogen wel goed geregeld. 1
- Alles naar wens. 1
- Als er blauwe zone komt, zoals 3 straten verderop nog gelukkiger, ik parkeer wel voor mijn huis, niet als luxe, maar noodzaak. Huis is uit 1978, smalle straten, kleine auto's. 1
- Bevalt goed en veel groen. Wel veel zwerfafval. 1
- Bij ons is lekker rustig en veilig. 1
- Daarvoor zijn we naar deze woning verhuisd! 1
- De parkeerplaatsen zijn zeer slecht en de auto's worden bij in- en uitparkeren beschadigd. 1
- De staat uit & het bos in. 1
- Dicht bij de uitvalswegen en dicht bij het park. 1
- Dicht bij winkelcentrum. Rustig en veilige buurt. 1
- Dichtbij bos en winkels. 1
- Dichtbij buitenpark, rustig en de meerpolder. 1
- Dicht bij het winkelcentrum, de stad en de tram. 1
- Dichtbij Stadshart en Dorpsstraat. 1
- Dorp is gezellig en rustig. OV in de buurt. 1
- Druk autoverkeer. 1
- Eigen woning met parkeerruimte veel groen, iedereen houdt het schoon en netjes. 1
- Er is aan alle kanten prachtig natuur (parken, bos). 1
- Er is veel groen in de buurt. 1
- Er staan te veel op de openbare weg. 1
- Er zijn genoeg winkels, behoorlijke diversiteit, geregeld evenementen. 1
- Fijn en rustig wonen. Alleen parkeerplekken openbaar voor de deur, die wel eens voor overlast zorgen. 1
- Fijn om te wonen en het is best een rustige buurt. 1
- Fijne burens, rustig pleintje. 1
- Fijne buurt! 1
- Fijne rustige buurt en geen overlast van lawaaierige burens plus winkels op loopafstand. 1
- Fijne rustige buurt. 1
- Fijne wijk met veel groen. 1
- Geen doorgaand verkeer. 1
- Gewoon aantrekkelijk. 1
- Goed onderhoud, netjes en vriendelijk. 1
- Goed verzorgd en genoeg groen. 1
- Goed. 1
- Goede woonomgeving, veel ruimte en dicht bij de winkels en ov. 1
- Groen, netjes, rustig kindvriendelijk. 1
- Groen, rustige straat, soms rijden auto's wel te hard. Een drempel zou een oplossing kunnen zijn. 1
- Groen, water, speeltuin, prima. 1

- Groene omgeving, goed onderhouden, gras wordt gemaaid, onkruid wordt verwijderd, goten worden geveegd etc. Daar mag Zoetermeer mag best trost zijn hoe de openbare ruimte wordt onderhouden. Aandachtspunt is dat er wel meer kleur in het openbaar groen mag worden toegepast d.m.v. Vaste planten en of bloembollen op prominente plekken in de stad. Bijvoorbeeld bij entrees van woonwijken o.i.d. 1
- Groene wijk, ruim opgezet en rustig. 1
- Hangt natuurlijk ook van je buurtgenoten af. 1
- Heel dicht bij het Bentwoud en ruim opgezette wijk. 1
- Heel Zoetermeer oogt Rijk door alle recreatie gebieden en dure sportaccommodaties. 1
- Heerlijk bij het noord A fiets zo het groen in! 1
- Het groen, de voorzieningen. 1
- Het is een erg (volwassen) groene en waterrijke omgeving, redelijk ruim opgezet, rustig. Voorzieningen (winkels, OV, e.d.) Zijn in de buurt en ook het groen rondom de stad ligt letterlijk op loopafstand. 1
- Het is een mooie plek, maar veiligheid niet omdat daar is af en toe mensen probeerde in mijn kelder inbraken, en niet alle kinderen voelde om naar het speelplein spelen door nare dingen gebeuren zoals, bepaalde kinderen worden stiekem gefilmd bij een man. Ik vind het leuk als de woningbouw camera's in alle kelders plaatsen en bij het Gemeente Camera's op alle speelplein, voor de veiligheid van ons kinderen. 1
- Het is fijn dat er in de buurt veel groen is. Verder is het lekker stil en zijn er op korte afstand handige winkels beschikbaar. 1
- Het is rustig. Dicht bij een park om te wandelen of te fietsen. 1
- Het is vrij rustig wonen op de 3e etage. 1
- Ik geef een 8 omdat ik in de wijk Rokkeveen vaak hondenpoep tegenkom tijdens het wandelen. 1
- Ik heb alles in de buurt winkelcentrum wijk 19 de markt enz.. 1
- Ik kan geen andere plek in Zoetermeer bedenken waar ik liever zou wonen dan waar ik nu woon. Rustig, autovrij, aan een park, heerlijk huis met een tuin op het zuiden. Helemaal goed. 1
- Ik vind omgeving in oude Dorp prettig. Vind wel dat de zijde van de Oranjelaan met afhaal en slechte woningen een aanfluiting is of steeds meer wordt. 1
- Ik vind superleuk waar ik woon jammer dar de straat bosjes niet genoeg ondergehouden worden! 1
- Ik woon aan de rand van de stad, naast mooie natuur. Niet ver van een mooi winkelcentrum, ov dichtbij, prettig om te fietsen en wandelen. 1
- Ik woon prachtig aan het water. 1
- In de straat is weinig groen, maar aan de voorkant van het huis wel. De wijk is wel prettig met parkjes en vijvertjes. 1
- It looks good and clean sometimes, but I think that it could be better. 1
- Lekker aan de rand van Zoetermeer, dichtbij park en bos. 1
- Ligt centraal bij snelweg, ov en in het groen. Ook winkels in omgeving. Veel groen in straten. Enige ergernis is dat mensen een rommel maken van afvalcontainerplein. 1
- Lijnbaan soms een racebaan. 1
- Maar....na de herstructurering van het Dobbeg gebied met hoogst waarschijnlijk VEEL meer bomen dan MINDER uitzicht op de Dobbepas zelf. Erg jammer, niet goed over nagedacht. 1
- Met het verdwijnen van veel van de hoogbouw en de plannen voor meer laagbouw is Palenstein in mijn mening er sterk op vooruit gegaan. 1
- Midden in Stadshart en dicht bij de Dorpsstraat. 1

- Mijn cijfer heeft te maken met mijn persoonlijke plek in de buurt. Aan het park, op de hoek, midden in het groen, uitkijkend op een mooie vijver. De overige delen van de straat zou ik rustig willen noemen met weinig (voor zover mij bekend) weinig overlast. 1
- Mijn directe woonomgeving vind ik groen en vrij rustig. Het winkelcentrum, openbaar vervoer is te bereiken op loopafstand. Dit alles vind ik fijn. 1
- Mijn woonomgeving vind ik aantrekkelijk omdat er van alles in de buurt is 1
- Minpunt megagrote kastanjabomen (2), hierdoor gaan de tegels steeds scheef plus, overhang in tuin, plus helm op te veel kastanjes en iedereen niest in de straat tijdens bloei. 1
- Missen alleen een goed winkelcentrum. 1
- Mooi aan de rand van de stad. Veel groen. Speelplekjes mogen interessanter. Voor de kinderen niet geweldig (Schanseneiland) 1
- Mooi vormgegeven buurt. 1
- Mooie groene omgeving, faciliteiten binnen korte afstand en wij voelen ons thuis tussen de mensen in de wijk. 1
- Mooie schone buurt met winkelcentrum, randstadrail, parkjes/speeltuin, basis en middelbare school, glazen- en kartoncontainers op loopafstand. 1
- Mooie, rustige, gezellige buurt. WC op loopafstand! 1
- Nabij natuurgebied. 1
- Niet het mooiste gebied van de stad, maar verder wel heel fijn om te wonen. 1
- Nu nog wel maar met de voorgestelde bouwplannen zal dit zeker verminderen 1
- Ondergrondse straatcontainer voor GFT is maar 2 m3 en is zeer regelmatig vol. Gezien de grootte van de kavels is dat te verwachten. Een container van 4 m3 is zeer noodzakelijk! Nu kun je constateren dat de restcontainer wordt gebruikt als de GFT vol is. 1
- Onze woning aan het hof is super! Toch geen 10, vanwege het langs de weg parkeren bij de Brielsemeer en de rotzooi onder in het flatje op Zuidlaardermeer. 1
- Onze woning ligt centraal bij winkelcentra, huisarts, apotheek, tandarts, bus en treinstation en verbinding naar de A12. Verder is de woning op loopafstand van park en bos 1
- Op zich goed toegankelijk maar de straat liggen tegels of verkeerd of wel los waardoor er gevaarlijke situaties kunnen ontstaan 1
- Prima buurt, ruim van opzet. 1
- Prima goed onderhouden groen en goede faciliteiten. Minder is de zichtbare (drugs)criminaliteit waar niks aan gedaan wordt. 1
- Prima naar ons dichtbij winkelcentrum en kinderspeeltuin. 1
- Prima. Groenvoorziening kan iets frequenter gemaaid worden maar verder ok! 1
- Redelijk centraal prachtig park, vrij rustig wonen. 1
- Rokkeveen is een fijne wijk, we zitten vlak bij het Hoekstrapark. 1
- Rokkeveen. Ruime wijk met veel groen en goede winkelvoorzieningen. 1
- Ruimte en groen en rustig. 1
- Rustig verkeerssluw pleintje. 1
- Rustig wonen, groen. Meeste bestemmingsverkeer. Wel veel lesauto's Helaas weinig leuke speelplaatsen voor kinderen. 1
- Rustig, stil, veel groen/natuur, schoon en opgeruimd. 1

- Rustig. 1
- Rustige buurt met vriendelijke bewoners. 1
- Rustige buurt, veel groen in de omgeving, veel speeltuinen. 1
- Rustige wijk. 1
- Rustige wijk. Iedereen gedraagt zich zoals het hoort. 1
- Rustige woonomgeving, snel in het Stadshart/Dorpsstraat (2 à 3 km). Snel in het groen /Zoetermeerse Plas. 1
- Sommige straten minder aantrekkelijk door zwerfvuil en slecht onderhoud. Het Westerpark vergoed heel veel, vandaar mijn rapportcijfer. 1
- Te veel groen wat een snoeibeurt kan gebruiken. Voornamelijk langs de weg bij bochten of kruisingen. 1
- Veel groen. 3
- Veel groen (in de buurt). 1
- Veel groen en een rustige straat. Zouden wel een paar drempels extra mogen komen. 1
- Veel groen en ruim opgezet, tot nog toe weinig hoogbouw 1
- Veel groen en rustig. 1
- Veel groen en voldoende winkels in de buurt. 1
- Veel groen in directe omgeving v.h. huis en winkels. 1
- Veel groen, alleen worden de bramenstruiken te weinig gesnoeid 1
- Veel groen, goede uitvalswegen en ov op korte afstand 1
- Veel groen, hou dat zo! 1
- Veel groen, ouderen en gezinnen, gemoedelijke sfeer, winkelcentrumpje vlakbij, groen van de Noord Aa vlakbij. 1
- Veel groen, rustig en redelijk schoon (als je zelf zo nu en dan wat van de grond oppakt). 1
- Veel groen, veel ruimte voor de kinderen om te spelen 1
- Veel groen, winkels voor dagelijkse boodschappen in de buurt en gezondheidscentra 1
- Veel laagbouw en veel groen. Goede fietspaden. 1
- Veel verkeer nog door de straat en in het weekend veel luide jongeren 1
- Veilig dichtbij winkels + randstadrail. 1
- Vernieuwd: bestrating en beplanting. 1
- Verzorgd en netjes. 1
- Vind het heerlijk wonen in oude dorp, alleen er wordt wel krakzinnig gereden op de Kareldoormanlaan zo nu en dan, 2 dikke drempels in de bocht voor en na de shell zouden niet misstaan 1
- Voldoende groen, gezellige buurt en veel kinderen die buiten spelen 1
- Voor mij persoonlijk winkels en park in de buurt. 1
- Waar ik woon is de prijs-, woonkwaliteit heel goed. Dichtbij OV, dicht bij Stadshart. Supermarkt vlakbij en dicht bij de snelweg. 1
- We hebben een voortuin en soort hofje aan voorzijde wat zorgt voor een redelijke rustige omgeving. 1
- We wonen aan de Zegwaartseweg die helemaal prima is maar het aangrenzende bedrijventerrein Zoeterhage is als entree niet erg prettig. Veel zwerfaval op straat, geparkeerde auto's in verval. Een busmaatschappij die dit terrein als stalling gebruikt, etc. 1
- We wonen erg naar onze zin. Fijne ruime buurt. 1
- We wonen in het mooiste stukje van [niet leesbaar] en heb rustigste winkels. 1

- We wonen op het eiland van Noordhove, direct aan. Prachtig en heerlijk om te wandelen! Helaas hebben we wel een aantal maanden per jaar last van een grote groep ganzen in de wijk. Ze versperren de weg en vervuiling de aankomstbrug van het eiland. Dit vormt wel een probleem. 1
- Weinig hoogbouw En had redelijk veel groen 1
- Weinig hoogbouw, nette nieuwe woningen en best wat groen. 1
- Wel te veel grote bomen in de straat. Te veel schade aan autolak door de vogels 1
- Wij hebben een prachtig uitzicht over het Heempark. 1
- Wij vinden het heerlijk om in het centrum te wonen 1
- Wij wonen bijna direct aan het Bentwoud dus vind ik onze omgeving zeer aantrekkelijk. 1
- Wij wonen dicht bij het NoordAa 1
- Wij wonen niet in een wijk maar aan een historische straat/weg. 1
- Wij wonen zeer prettig 1
- Wonen sinds kort aan een mooie locatie 1
- Woon aan een park, hebben rustige burens, geen klagen. 1
- Woon er al 47 jr. Als eerste bewoner samen met vele burens. Het is er erg rustig. 1
- Woon in een mooie woning direct aan het westerpark. 1
- Woon in Stadshart alles bij de hand (incl. Ov). 1
- Woon naast park/bos. 1
- Woon op de Tjotterkade, 1 van de mooiste plekjes van Zoetermeer 1
- Woon overal dichtbij en een garage, voor mij is boodschappen doen op loopafstand. En ik woon prima. 1
- Woonachtig aan de rand van Zoetermeer vlak bij het Westerpark. 1
- Woonerf. Veel groen in de directe omgeving. Voorzieningen binnen 1 km. 1
- Zijn al enige tijd in gesprek met gemeente om bomen te snoeien of verplaatsen 1
- Zolang de openbare ruimten onderhouden worden. Trottoir, speelveldjes etc. 1

Tabel X3. Waardering van de respondenten per buurt voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving in een rapportcijfer van 1 t/m 10

Genoemde buurt	Onvoldoende (5 of minder)	voldoende (6 of meer)	gemiddeld rapportcijfer	aantal respondenten
Dorp	18,9%	81,1%	6,92	37
Stadscentrum	13,2%	86,8%	7,18	38
Palenstein	26,5%	73,5%	6,03	34
Driemanspolder	19,6%	80,4%	6,59	51
Meerzicht-west	40,0%	60,0%	5,73	70
Meerzicht-oost	20,5%	79,5%	6,56	39
Buytenwegh	35,0%	65,0%	6,10	80
De Leyens	18,6%	81,4%	6,87	102
Seghwaert-Z-W	28,6%	71,4%	6,13	56
Seghwaert-N-O	23,6%	76,4%	6,64	72
Noordhove-west	14,8%	85,2%	7,04	27
Noordhove-oost	14,3%	85,7%	6,98	49
Rokkeveen-west	6,4%	93,6%	7,53	94
Rokkeveen-oost	11,0%	89,0%	7,04	100
Oosterheem-ZW	3,6%	96,4%	7,73	56
Oosterheem-no	12,2%	87,8%	7,13	123
Totaal Zoetermeer	18,7%	81,3%	6,80	1036

Tabel X4. Toelichting op de gegeven rapportcijfers voor de kwaliteit van het onderhoud van de directe woonomgeving, winkelcentra en hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden

Toelichting	Aantal keren genoemd
• (Groen) onderhoud wordt wel gedaan maar lijkt niet structureel maar meer incidenteel.	1
• 26. Veel rotzooi & stank. 27. Schoon & bijgehouden. 28. Toegankelijkheid.	1
• 28. Te zware werkvoertuigen op fiets en voetpaden, wegdek wordt beschadigd, los en gebroken tegels.	1
• Alleen 28: ik zie dat er veel gereageerd wordt als er iets aan het wegdek gedaan moet worden, maar ook dat er dingen gedaan worden waarvan ik me afvraag waarom? (Ronde, nieuw asfalt fietspad, geen zebrapad meer.).	1
• Alleen onderhoud van de fietspaden is niet altijd even goed. De rest van het onderhoud is naar mijns inziens goed.	1
• Alles goed. Centrum Stadshart is wat sfeerloos.	1
• Alles is in goede staat.	1
• Alles wordt erg netjes gehouden.	1
• Alles wordt langzaam minder.	1
• Alles wordt netjes onderhouden, bestrating Stadshart is recent vernieuwd. Wegen liggen er ook goed bij.	1
• Alles ziet er goed uit en word goed onderhouden.	1
• Als ik buiten een rondje loop, door het park of door het Stadshart aan het eind van de werkdag dan zie ik toch erg vaak veel zwerfafval. Dit zie ik vooral veel in de stad bij bijvoorbeeld de Burger King en McDonalds.	1
• Als motorrijder heb ik regelmatig last van gaten, scheuren in de weg of van die gladden lasmaden!	1

- Ik ben van mening dat er wel wat meer aan het groen snoeien en onkruid wieden zou gedaan mogen worden. Dit geeft een verwaarloosde indruk en is niet bevorderlijk voor de omgeving 1
- Bestrating (vooral stoepen) in directe omgeving is op diverse plekken verzakt. 1
- Betere bestrating v/d straten. Ons WC doet een beetje armoedig aan. 1
- Bewust gekozen enkele jaren geleden om in dit huis en omgeving te gaan wonen 1
- Bij 27+28 kan het allemaal wel aandacht gebruiken. Wortels in de grond, zwerfvuil, gebroken tegels etc. 1
- Bij fietspaden liggen vaak lege blikjes en flesjes. 1
- Bij het Bentwoud ontbreekt nog wel is een voetpad. 1
- Bij ons achter is een brug die dringend aan vervanging toe is. Er zitten allerlei planken los en het is al meerdere keren door de gemeente provisorisch opgelost. Een nieuwe brug is echt belangrijk. 1
- Bij ons in de straat is de bestrating wel aan vervanging toe. 1
- Bij ons in de wijk zeer slecht wegdek. 1
- Bij veel fietspaden, merk je dat tegels te ver uit elkaar liggen, waardoor je band ertussen komt. En door de wortels van de bomen komen sommige fietspaden helemaal omhoog (diegene die getegeld zijn). 1
- Bij voetpaden blijft onderhoud achter, opstekende of losliggende tegels blijven lang ongemoeid. 1
- Boomwortelschade zeer slecht hersteld. Verlichting wordt verwijderd. Dit gaat ten koste van veiligheid. 1
- Buurtwinkelcentrum Vlieger gaar achteruit ook doordat sociale huurwoningen en de bewoners ervan achteruitgaat andere normen en waarden. 1
- Buurtgroen wordt goed onderhouden. Ook in Stadshart en Dorpsstraat. De fietspaden en voetpaden kunnen wel beter. 1
- De 7 voor winkelcentra is specifiek voor Dorpstraat & Stadshart. Leidsche wallen en Seghwaert geef ik een 4, zie ook eerdere toelichting. 1
- De bestrating van de voetpaden is op sommige stukken van een gevaarlijk niveau, het aanleggen van glasvezelkabels heeft dat er niet beter op gemaakt. Een groot deel waar de auto's rijden en parkeren is recent vernieuwd, maar het deel wat niet vernieuwd is had ook wel gedaan mogen worden. 1
- De Dorpstraat wordt in mijn optiek goed onderhouden en is redelijk gezellig. Het Stadshart voelt nooit echt fijn aan, dat vinden heel veel mensen ook die hier niet uit de regio komen. Er is geen sfeer en door de steeds goedkopere winkelketens die er komen trekt het ook een bepaald publiek aan. De winkelcentra als Noordhove, Seghwaert, de Leyens en Leidsewallen waar ik vaak kom omdat ik hier woon vind ik echt om te huilen. Alles is vies, de stations, de stoep, overal graffiti, donker en grauw. Winkelcentrum oosterheem vind ik daarentegen wel gezellig en goed onderhouden (zo ziet het er uit). 1
- De fietspaden in de wijk in de Leyens zijn zeer slecht onderhouden, er zijn veel hobbels en de tegels zijn oneven. 1
- De fietspaden in mijn directe omgeving zijn niet optimaal, daarbij is de nieuwe brug over de Zegwaartseweg voor veel mensen te hoog, zeker omdat je voorrang moet verlenen aan het verkeer wat op de Zegwaartseweg rijdt. 1
- De fietspaden worden behoorlijk vaak door vnl. boomwortels ontwricht. 1
- De fietspaden zijn op sommige plekken niet fijn om te fietsen, Dit i.v.m. oneffenheden op de paden. Bijv. kuilen, of ophoging door boomwortels, ook grote openingen tussen de tegels wat lastig is met je banden. 1
- De fietspaden zijn vaak slecht bestraat 1
- De gemeente zou beter moeten nadenken over wat ze beter zouden moeten onderhouden. In sommige gevallen wordt er naar mijn mening onnodig iets aangepast en dingen waar veel buurt bewoners last van hebben niet. Wellicht kan de gemeente eerst met de buurt bewoners in gesprek gaan voordat zij besluiten dingen aan te passen en het belangrijkste nog wel om te achterhalen of het nodig is iets aan te passen en wat dat dan zou moeten zijn. 1

- De hoofdwegen zijn goed. Fietspaden hebben nog wel eens wat wijkende tegels 1
- De leegstand en daarmee onderhoud van winkels zou minder mogen of in ieder geval dat leegstand aangekleed wordt. 1
- De nieuwe fiets- en voetpaden kunnen wel beter worden gelegd. 1
- De paden en stoepen en fietswegen mogen mijns inziens rechter, breder en beter verlicht worden. 1
- De parken rondom Rokkeveen worden goed onderhouden. We zijn zeer tevreden over het winkelcentrum bij Rokkeveen, we hebben weinig ervaring met het Stadshart en de winkels aan de Dorpsstraat. 1
- De passage mag echt wel meer winkels hebben. Laat startende ondernemers /pop up stores een ruimte huren gratis of tegen weinig kosten. Hierdoor blijft het vernieuwend en verassend en dan wordt het weer de plek als vanouds. 1
- De persoonlijke woonomgeving is niet zo dicht bevolkt en dus minder rommel en waardering voor de leefomgeving. Het Stadshart en Dorpsstraat wordt druk bezocht door bezoekers die minder binding hebben en daardoor minder respect voor de omgeving 1
- De poorten zijn niet goed onderhouden. Stenen liggen af en toe helemaal scheef. 1
- De stoep ligt ongelijk en veel ruimte tussen de vierkanten tegels (langs de van Aalstlaan) De kleine gele tegels langs de bomen steken uit (kleeflaan?) Palenstein. 1
- De straten in de Albertshoven zijn abominabel. 1
- De straten in onze wijk zijn heel slecht. De parkeergelegenheid ook. Vaak dat er geen brandweer doorheen zou kunnen als het zou moeten. 1
- De voetpaden in Zoetermeer verdienen meer onderhoud, oude mensen breken van alles door de ongelijke tegels op het voetpad. 1
- De voetpaden voor slechtlopende mensen zijn heel slecht. 1
- De voetpaden zijn overal in de wijk gevaarlijk qua opstaande tegels etc. zeker voor ouderen en slecht ter been is dit een gevaarlijke situatie 1
- De wegen etc. is al stukken beter geen gaten, maar de stoeptegels zijn nog wel een dingetje die zijn soms los of niet gelijk 1
- De wegen gaan nog wel maar de fietspaden zijn bar. 1
- De wegen in onze buurt zijn slecht maar ook veel vuil op straat, met name in steegjes en bij het winkelcentrum Buytenwegh. 1
- De wegen zijn altijd erg goed en in de afgelopen paar jaar zijn er stukken gerenoveerd (zowel voetpad als fietspad en een stuk weg). De lokale winkelcentra zijn ook gerenoveerd. In ieder geval is er de afgelopen periode veel aan gedaan. Wat algemeen onderhoud betreft tref ik zelden niet werkende straatlantaarns aan, en in de herfst zijn er bakken voor dode bladeren. 1
- De wegen zijn niet altijd motorvriendelijk en niet genoeg verkeersspiegels. 1
- De wijk waarin ik woon komt uit begin jaren 80. De bomen ook. Die zijn inmiddels op veel plekken te groot geworden voor de plek waar ze staan en de wortels zorgen op redelijk wat plekken voor schade aan voetpaden, straten en tuinen (stenen die omhoog worden gedrukt). De gemeente doet net wat zij voldoende acht: het moet geen gevaar opleveren. Het hoeft er niet netjes uit te zien zo lijkt het. Het gevolg is dat er steeds meer plekken "armoedig" uit komen te zien. 1
- De winkelcentra in de oude wijken zijn niet allemaal zo goed onderhouden 1
- Directe woonomgeving: sinds jaren is er eindelijk een keer gesnoeid in de voetpaden tussen de huizen door. Veel stoeptegels zijn niet goed teruggelegd sinds aanleggen glasvezelkabels. 1
- Dit geldt niet voor het onderhoud van voetpaden. 1
- Door boomwortels sommige voetpaden zéér onregelmatig. 1
- Door los zwevend afval komt daar ongedierte op af. Ook in ons wooncomplex. 1
- Dorpsstraat kan je met de scootmobiel bijna niet rijden, enkel gaten in de weg. 1

- Een 9 omdat er vaak [niet leesbaar] bezig zijn de buurt te onderhouden. 2, geen mening omdat ik dat niet weet. 3, er wordt op tijd gesnoeid. 1
- Een hoger rapportcijfer vergt onderhoud 1
- Er is altijd ruimte voor verbetering. Voorbeeld: de milieustraat WC Rokkeveen is meesttijds rommelig. 1
- Er is een zeer groot verschil in onderhoudsniveaus winkelcentra. Dorpstraat en Stadshart goed. Wijkwinkelcentra zeer zeer slecht. 1
- Er is genoeg onderhoud, maar kwaliteit is niet zo goed/duurzaam. Denk aan recente bestrating van de straat bij de molen: klinkers zitten alweer los. 1
- Er is helaas nog veel zwerfvuil. Vaak veroorzaakt door vogels (kraaien/meeuwen) die brakken leeg trekken. 1
- Er is veel hondenpoep op straat. Door alle bomen in de straat veel last van vogelpoep 1
- Er is wel vaak afval van mensen die het maar gewoon neergooien maar op zich wordt het redelijk snel opgeruimd 1
- Er ligt steeds vaker vogelpoep (van ganzen) op de wandel- en fietspaden. 1
- Er verdwijnen steeds meer bomen, iets wat altijd in het stadswapen/-logo stond is het nu niet meer waardig 1
- Er wordt inderdaad veel gedaan om schoon te maken maar helaas niet in het weekeinde, en dat zie je aan de troep op straat. 1
- Er wordt genoeg gedaan. 1
- Er wordt momenteel, na vele jaren, gewerkt aan het vernieuwen van het wegdek in de straat. Het onderhoud van het groen in onze straat is slecht. 1
- Er wordt op onderhoud bezuinigd en dat merk je aan losse stenen, overmatig groen, vervuiling, etc. 1
- Er wordt veel gewerkt aan de wegen hier en ook de fietsbrug bij mij in de straat is vervangen zodat het niet zo'n herrie maakt als er een brommer of fietser overheen rijdt. 1
- Er zijn best veel fietspaden met flinke hobbels (bulten) verspreidt over heel Zoetermeer, dat fietst niet lekker. Onderhoud Stadshart en Dorpsstraat is fantastisch! Onderhoud aan wijk winkelcentra valt tegen. Bijvoorbeeld Buytenwegh en Meerzicht, winkelcentra zijn ontzettend oud. Gevels kunnen dan wel opgeknapt zijn, maar bestrating is wel aan vernieuwing toe. De gebouwen bij winkelcentrum Meerzicht, waar de visboer, patatzaak, bloemenwinkel en fitness in zitten zijn ontzettend verouderd. Past niet in het straatbeeld van nu. 1
- Er zijn te veel stoepen met ongelijke tegels welke o.a. Door boomwortels worden omhooggewerkt. Bomen snoeien kan ook wel beter 1
- Er zijn veel kuilen op de fietspaden. 1
- Er zijn veel onregelmatigheden 1
- Erg blij met buurtbewoners (helaas nog te weinig) die zwerfvuil opruimen. Voetpaden vaak riskant te belopen (zie 4b). 1
- Erg smalle voetpaden en fietspaden met tegels liggen soms los en erg wijd uit elkaar kom je met je fietsband tussen! 1
- Fiets en autoparken worden goed onderhouden incl. groenvoorziening. 1
- Fiets- en wandelpaden zouden beter onderhouden moeten worden, scheuren in die wegdekken. 1
- Fiets/stoep vaak nogal wiebelig. 1
- Fietspaden en stoepen vaak oneffen en hobbelig 1
- Fietspaden en voetgangerspaden vaak tegels los. 1
- Fietspaden hebben nog losliggende of ongelijke tegels en voetpaden. 1
- Fietspaden hebben te veel bulten en hekjes/poortjes. Beperken wel snelheid maar leveren ook vaak gevaarlijke manoeuvres op 1
- Fietspaden in parken zijn bij bochten niet altijd veilig door kwaliteit asfalt. 1
- Fietspaden met tegels ongelijk, grote spleten ertussen. 1

- Fietspaden met tegels zijn vaak verzakt en worden alleen na opmerkingen van de bewoners gerepareerd. 1
- Fietspaden mogen beter onderhouden. 1
- Fietspaden nog vaak oneffen, voldoende maar kan beter. Fietsoversteekplaatsen en rotondes voor auto en fietser een crime! Waar begin je te kijken? 1
- Fietspaden soms last van boomwortels. 1
- Fietspaden te smal bij het passeren. 1
- Fietspaden veel overlast van boomwortels en losliggende stoeptegels ook op de voetpaden losliggende stoeptegels voetpaden soms slecht te bewandelen met kindervagen en scootmobiel door obstakels boomwortels en lage stukken om de stoep te verlaten. 1
- Fietspaden zijn erg hobbelig en gevaarlijke oversteekpunten. 1
- Fietspaden zijn op heel veel plekken erg slechts en zelfs onveilig! 1
- Fietspaden zijn over het algemeen goed onderhouden maar degene die niet goed onderhouden zijn, zijn meestal erg hard achteruitgegaan en fiets daar niet lekker overheen. Mijn voorkeur heeft ook om te fietsen i.p.v. de slecht onderhouden wegen te betreden 1
- Fietspaden zijn prima. Voetpaden laten hier en daar te wensen over. 1
- Fietspaden zijn slecht onderhouden, kans op vallen is dan groot. 1
- Fietspaden zijn slecht onderhouden: veel tegels liggen scheef, of steken uit, of sluiten niet aan. Winkelcentrum Noordhove: veel zwerfvuil rondom. 1
- Fietspaden zijn soms vreselijk. Veel losliggende tegels. 1
- Fietspaden zijn super goed aangelegd. Ook zijn we zeer te spreken over de bewaakte gratis fiets stallingen. 1
- Geen het is netjes hier. 1
- Gemeente lost de problemen niet op, telefonisch niet echt positieve mensen. 1
- Gewoon in orde. Altijd iets te verbeteren. 1
- GOED. 1
- Goed bereikbaar en mooie stad. 1
- Goed en regelmatig onderhouden. 1
- Goed geregeld. 1
- Goed onderhouden 1
- Groen onderhoud mag beter. En meer over gecommuniceerd worden. 1
- Groenonderhoud kan veel beter. Veel afval bij de vuilcontainer. Losliggende tegels. 1
- Groenonderhoud voor deze huizen is een gribus, verwilderd, je kunt er niet meer overheen kijken. Winkelcentrum De Leyens heeft weinig uitstraling. 1
- Groenvoorziening mag wat minder vaak onderhouden worden. Een beetje groen moet toch kunnen. Maar onderhoud aan de straat/stoep/fietspaden kan iets beter. Er zijn fietspaden/stoepen waar al jaren enorme hobbels inzitten. Overhangende takken, daar zou wat meer naar gekeken mogen worden. Zodat de stoepen daadwerkelijk toegankelijk zijn voor bijv. rolstoelgebruikers 1
- Groenvoorziening wordt te weinig gedaan en hele stukken worden overgeslagen. Veel overlast zwerfvuil en jongeren. 1
- Groenvoorziening, vooral de bramen, worden slecht onderhouden 1
- Heel veel fietspaden zijn een verschrikking door boomwortels, scheve tegels of met stenen ingelegde stukken. 1
- Helaas heel veel last tijdens het wandelen van hondenpoep wat de mensen niet opruimen 1
- Helemaal top! 1

- Het fietspad gelegen tussen Zoetermeer en Benthuizen is een racebaan. Er ligt vaak rommel in en om de omgeving van dit fietspad. Ook vind ik sommige stoepaden slecht gelegd en heeft asfalt vaak gaten 1
- Het gaat altijd met pieken en dalen. Bijv. Groen onderhoud, maanden lijkt er niets te gebeuren en staat het soms erg hoog en dan wordt alles in een keer gemaaid. 1
- Het groen aan de fiets- en wandelpaden worden slecht onderhouden. Zelfs als men er vlak voor staat om het groen te knippen. Zien ze niet dat er geen pad meer is om te lopen vanwege uitstekende takken. 1
- Het groen onderhoud zou vaker kunnen. I.h.b. De geluidswal aan de Aziëweg. Groot snoeiwerk wordt te weinig gedaan. 1
- Het groen rond paden wordt niet voldoende gesnoeid. 1
- Het groenonderhoud wordt steeds slechter, ik ga er vanuit dat bezuiniging hier een doorslaggevende rol speelt en niet de hoveniers. De stad, eens bekend om zijn groenvoorzieningen, wordt steeds groener, maar dan van het onkruid en verwilderde struiken. Het onderhoud van wegen en paden is goed, er wordt altijd zeer snel op meldingen in "Mijn Gemeente" gereageerd. 1
- Het is fijn dat het fietspad langs de Americaweg is opgeknapt 1
- Het is fijn wonen. 1
- Het kan veel beter! 1
- Het lijkt wel of onze straat/wijk het afvoerputje van de gemeente is m.b.t. onderhoud; ongelijke stoeptegels, slecht groenonderhoud. Als je dit vergelijkt met bv Rokkeveen of Oosterheem of Stadshart.....is het hier bar en boos (Seghwaert, Akkerbuurt) 1
- Het onderhoud van het winkelcentra hier in de buurt is heel goed. Ik heb voor een lager cijfers gekozen i.v.m. de staat van het onderhoud van het Stadshart. Dat kan stukken beter. 1
- Het onderhoudsniveau van winkelcentra loopt heel erg uiteen. Wijken als Seghwaert, de Leyens, Meerzicht, Buytenwegh lopen erg achter op bijvoorbeeld Rokkeveen, Oosterheem en Noordhove. 1
- Het onkruidvrij houden van de stoep wordt niet uitgevoerd met als gevolg enorm veel onkruid. De bewoners van de straat zijn blijkbaar gewend om dit zelf bij te houden, voor de meeste bewoners gaat het om een stukje stop van 5m breed. Echter mijn voor- en zijtuin grenst aan een stuk stoep van 35m breed. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat ik dat allemaal zelf bij hou. Ik zie nog wel eens iemand van de plantsoendienst langslopen. Die kijkt dan eens kritisch naar de stoep maar loopt daarna vrolijk door. 1
- Het staat niet altijd aangegeven wat voor werkzaamheden er zijn bv. Schoolstraat/hospice. 1
- Het voetpad aan het losloopgebied voor honden staat vaak blank als het heeft geregend. Het gras wordt te weinig gemaaid, waardoor de honden op het pad poepen. 1
- Het wat lager uitvallende cijfer (wel positief) heeft te maken met toch wel wat achterstallig onderhoud van voetpaden, bruggen en openbaar groen. Het onderhoud aan dit laatste wordt meestal wat afgeraffeld ongeïnteresseerd. Veel straattegels zijn verzakt, er wordt wat gestruikeld. Opmerking hierover aan de betreffende werkkenden wordt afgedaan met: hier ga ik niet over. 1
- Het wateronderhoud is bedroevend. Het riet groeit de pan uit waardoor veel waterdieren sterven omdat ze vast komen te zitten in de paai of tijdens het verstoppem voor de roofvogels. Ook de woekering van waterplanten is afschuwelijk en stinkt enorm. 1
- Het weggooien van blikjes, peuken etc. Geeft ergernis. Brengt me ertoe om wekelijks zelf andermans afval te verwijderen. 1
- Het ziet er ok uit maar er is ook veel achterstallig onderhoud. Scholen en de kleine winkelcentra mogen meer aandacht krijgen. 1
- Hoge bomen dichtbij woning en parkeerplaats gladde stoepjes, smalle fietspaden en slechte lichtpalen. 1

- Hoofdprobleem is de mate van onderhoud van het openbaar groen langs voet-fietspaden. Hier lopen regelmatig mannen te werken maar het openbaar groen wordt maar één keer per jaar teruggesnoeid. Hierdoor worden wandel- fietspaden per jaar tussen de 60-120cm smaller per jaar!! 1
- Hoofdwegen en naastliggende. Maar in mijn buurt kan ik niet normaal fietsen door de boomstronken die door de stenen omhoogkomen. Stoepen niet vlak 1
- Hoofdwegen prima. Fietspaden redelijk, voetpaden vaak slecht. 1
- Hoofdwegen zijn goed. Fietspaden minder goed. Voorbeeld aan de Boerhavelaan. Zijn aardig wat plekken langs het fietspad waar je zo in kunt fietsen, als je uitwijkt. 1
- Hoofdwegen zijn meestal wel goed, fietspaden kan ik niet beoordelen ik rijd geen fiets, voetpaden en looproutes meestal niet goed onderhouden, stoepen bar slecht onderhouden 1
- Hoofdwegen: redelijk onderhouden. Fietspaden: matig onderhouden. 1
- Huurwoningen doen weinig aan aantrekkelijk maken omgeving bijv. Groen. 1
- Ik ben tevreden over het onderhoud. Alles ziet er verzorgd uit. 1
- Ik ben van mening dat het onderhoud ook te maken heeft met bewegwijzering. Daarbij is al vaker gevraagd en verzocht om iets te doen aan drempels om de snelheid eruit te halen. Dit wordt echter nooit gehonoreerd! Op sommige fietspaden wordt niet aangegeven dat ook voetgangers hier gebruik van maken en op voetpaden wordt niet aangegeven dat dit juist voor de voetganger bestemd is. 1
- Ik heb alleen zicht op het gras/speelveld achter mijn tuin en ik zie gemeentewerkers iedere week weer t grasmaaien, prullenbakken legen en ander onderhoud aan de groenvoorziening en heerlijk rustig voor spelende kinderen zonder uit te hoeven kijken voor verkeer. 1
- Ik heb meerdere keren via de gemeenteapp gevraagd om struiken/ bomen te snoeien die het voetpad/oplaadpaal begonnen te blokkeren. Dit deed de gemeente vervolgens dan ook heel snel, wat een groot pluspunt is. Ik merk wel dat er ook struiken zijn van bewoners die voetpaden beginnen te blokkeren, maar ik weet niet in hoeverre de gemeente hier wat aan kan doen? (Ik vind het jammer dat bewoners zelf hier niet op letten) 1
- Ik vind de bestrating slecht in de woonwijk. Veel ongelijke bestrating. Ik vind het Stadshart er goed uit zien. De Dorpsstraat bij de Pilatusdam vind ik er niet mooi uitzien. Er zou dichterbij de Ekoplaza ook een gehandicaptenparkeerplaats moeten komen. 1
- Ik vind de stoepen slecht onderhouden. Veel scheve en losse tegels 1
- Ik vind het winkelcentrum in Meerzicht achteruitgaan. 1
- Ik vind over het algemeen alles in Zoetermeer in erg goede onderhoudsstaat 1
- Ik wandel elke dag, maar moet goed opletten waar ik loop, veel ongelijke tegels en veel groen wat niet gesnoeid wordt door mensen die hun tuin daar hebben. Je kunt dan amper met 1 persoon erlangs lopen en dan nog raak je de takken/struiken. Erg slecht in Zoetermeer. Ook vind ik het raar dat je over een weg een zebrapad hebt, maar bij het aansluitende fietspad niet! 1
- Ik zie wel meer zwerfafval hier en daar. Jammer dat bewoners/bezoekers zo laks zijn. 1
- Ik zou het wel fijn vinden als er vaker gemaaid wordt in de berm. Vanwege de pollen in het hooikoortsseizoen. 1
- In buurt meer onkruid onderhoudt op trottoirs nodig. 1
- In de nabije woonomgeving, wordt slecht gemaaid, liggen van veel voetpaden de nodige tegels los of niet aangesloten. Hiermee oogt het slordig én maakt het de situatie onveilig. 1
- In de wijk is er slecht onderhoud en hebben ze onderhoud gedaan laten ze de rotzooi liggen 1
- In de wijk veel losliggende stoepetegels en straatstenen met valpartijen tot gevolg. Openbaar groen wordt minimaal onderhouden. Weggehaalde bomen worden niet vervangen. 1

- In de wijk wordt het 1x per jaar onderhouden, maar op meldingen van overwoekerd groen wordt niet op in gegaan. Invalide parkeerplek is nog aanwezig van een oude bewoner die hier niet meer woont. 1
- In de woonomgeving zouden absoluut meer moeten worden voorzien van afvalbakken voor hondenpoep. Nu moet je soms 20 minuten lopen met het poepzakje. 1
- In eigen woonwijk prima onderhouden, maar elders in Zoetermeer minder goede fietspaden 1
- In en om het Stadshart wordt alles netjes onderhouden 1
- In her algemeen goede wegen en fietspaden 1
- In het algemeen is het onderhoud aan wegen en fietspaden goed. Bij voetpaden is dat minder meestal door losliggende of verzakte tegels 1
- In mijn woonomgeving is overlast door ongedierte. Aan de achterkant van meerdere afhaal en bezorgrestaurants afvalcontainers die niet goed afgesloten zijn. 1
- In voetpaden en fietspaden liggen vaak losliggende tegels 1
- Als er gebreken zijn meteen melden en meestal volgt er dan snel opvolging 1
- Is allemaal voldoende 1
- Is over het algemeen goed onderhouden 1
- Je moet goed opletten ongelijke stoeptegels. 1
- Kan allemaal geüpdatet worden. Verouderde omgeving 1
- Kan altijd beter 1
- Kan beter, ook de aanwijzingen. 1
- Kapotte tegels, veel bladeren. 1
- Kattenstront in de tuin en hondenstront op de straat is allemaal nogal smerig. 1
- Klinkerewegen en tegelpaden zijn soms slecht onderhouden. Veel losliggende tegels, kuilen en gaten, door boomwortels opgeduwde bestrating. Vooral bij ijs/sneeuw kan dat gevaarlijke situaties opleveren, want bij vorst blijven er heel lang opgevroren sneeuwresten en ijsplekken liggen waar je als fietser/ voetganger grote kans loopt om uit te glijden. De fietspaden zijn over het algemeen heel goed en uitmuntend als ze geasfalteerd zijn. Bovendien worden ze 's winters goed sneeuw- en ijsvrij gemaakt. Aandachtspunt is het verbeteren van verhardingsovergangen (goten, e.d.). Daar stuit je als fietser (letterlijk) op hoogteverschillen die resulteren in een stootlek. 1
- Kom maar kijken naar Vlamingstraat en voetpad van Leeuwenhoeklaan. Als voorbeelden bedoeld. 1
- Kwaliteit van de toegepaste materialen zijn goed. De kwaliteit van bouwplan/bestemmingsplannen kunnen beter. 1
- Kwaliteit van wegen is over het algemeen goed. Enige opmerking is dat op sommige plekken tegels op voetpaden en fietspaden omhoog staan of omhoog bewegen als je er overheen rijdt. Dit kan heel gevaarlijk worden. Ik zou zo snel niet weten hoe mensen dat zouden moeten melden... 1
- Laat experts maar eens lopen/fietsen of autorijden door woonwijken i.p.v. Randwegen. 1
- Langs fietspaden en middenbermen veel hoge bosschages 1
- Langs het heemkanaal ligt elke ochtend gigantisch veel afval. Dit wordt weggehaald maar het is wel bizar dat dit gebeurt 1
- Los liegende stoeptegels, gebrek aan witte lijnen op de weg en parkeerplaatsen verouderde verlichting 1
- Losliggende stoeptegels, nog steeds, [niet leesbaar]. Van het stadshuis bij La Cubanita enz.. 1
- Losliggende tegels zijn een groot gevaar op de stoep maar zeker ook op het fietspad. 1
- M.b.t. De doorgaande wegen zou geluidsarm asfalt een uitkomst zijn. Over het algemeen rijdt men te hard 1

- M.n. Fietspaden kunnen makkelijker toegankelijk gemaakt worden als hier de herfstbladeren worden verwijderd en bij ijzel ook gepekeld worden. Zeker oudere mensen gaan dit prettig vinden. 1
- Mag helaas wel wat beter en preciezer onderhoud worden gepleegd. 1
- Mag hier en daar wel ietsje minder. 1
- Mag netter, de man die hier alles netjes houdt verdient een lintje. 1
- Mag wat mij betreft wel wat opgeleukt worden. Meer sfeer en gezelligheid. 1
- Met name fietspaden zijn afgelopen jaar slechter geworden. Oorzaak: zwaar verkeer dat deels op fietspaden verkeert, droogte en boomwortels die de tegels wegdrücken 1
- Met name groenonderhoud is bedroevend, onkruid overal (ook tussen tegels e.d.) Maakt de omgeving erg armoedig. Winkelcentrum de Leyens (plus omgeving) is ook wat aan het verpauperen wegens gebrek aan onderhoud. 1
- Met name voetpaden zouden beter onderhouden moeten worden. Da aanleg van glasvezel in Rokkeveen heeft de toch al hobbelige paden erger gemaakt. De leenscooters staan echt op de meest onhandige plekken of bij mensen voor de deur. Maak vaste parkeerplaatsen hiervoor. 1
- Minpunt: Lantaarnpaal met straatnaam bordje is omvergereden, tot nu toe nog geen nieuwe geplaatst 1
- Moet je niet op bezuinigingen, is 1 v.d. pluspunten van Zoetermeer de openbare ruimte 1
- Na stormen zaten we gebroken boomtakken op de weg of hangend vanuit bomen. Dat lijkt mij gevaarlijk als ze over voetgangers en auto's vallen. 1
- Naar mijn idee houdt de gemeente Zoetermeer de straten et cetera netjes en wordt er regelmatig gerenoveerd. Dit zie je ook terug in het Stadscentrum. 1
- Niet alle winkels hebben toegang voor scootmobiel en ook iemand die visuele beperking heeft, ook sommige winkels hebben geen lift om toegang voor iemand met fysiek beperking. Voor de rest weet ik niet omdat ik geen auto heeft. 1
- Niet goed onderhouden fietspaden. 1
- Nodig tijd om te vernieuwen. 1
- Nut altijd duidelijk aangeven dat het om een voetpad gaat; bv. Bij het CKC. 1
- O zo moeilijk 1
- Omdat de fietspaden in de omgeving slecht zijn. 1
- Omgeving is redelijk schoon op de bekende plekken rondom afvaleilanden na, met name in de weekeinden wil er nogal eens afval rondom de bakken liggen omdat men te lui is om afval kleiner te maken (papier/ karton) of weer mee te nemen als het niet in de container past (plastic) 1
- Onderhoud (groen) bij de Dobbplas beneden peil. Alleen grasmaaien bijna elke 2 weken. (gras krijgt geen tijd om te groeien). 1
- Onderhoud aan het groen is zeer slecht. Onkruid groeit meters hoog, hierdoor geven mensen ook minder om hun omgeving (geheel Zoetermeer) Bomen in de straten worden veel te groot, hierdoor liggen de tegels er gevaarlijk bij. Struiken onder de bomen worden nauwelijks gesnoeid, dit doe ik dan maar zelf. Wij betalen veel aan WOZ, maar ons geld gaat niet naar onze eigen straat qua onderhoud. Betreft Tjotterkade en omliggende straten met koophuizen. 1
- Onderhoud aan wegen en fietspaden zie ik niet vaak en er zijn wel wat plekken waar iets verbeterd kan worden of deels preventief werk gedaan kan worden (kleine problemen die we niet groter laten worden 1
- Onderhoud bomen zeer matig. Onderhoud voetpaden matig. Onderhoud putten legen heeeeeeeel slecht Alleen op meldingen. 1
- Onderhoud fietspaden bar slecht. 1

- Onderhoud groen is slecht. Wortels van bomen drukken tegels omhoog, waardoor mensen kunnen struikelen. Bosjes worden wel goed bijgehouden. 1
- Onderhoud groenvoorziening en fietspaden kan beter 1
- Onderhoud in de directe omgeving is volgens mij onder de maat voor wat betreft de bestrating. Deze is na 42 jaar aan vernieuwing toe. Het wordt rommelig op straat en mensen gaan daardoor ook minder proper met hun omgeving om. 1
- Onderhoud in de wijk inclusief winkelcentrum Buytenwegh kan beter en de fietspaden in Zoetermeer vragen ook extra aandacht. 1
- Onderhoud tegelpaden matig. 1
- Onderhoud van de gemeente plantsoen schiet tekort, het hoge gras ontleemt het zicht op de fietspaden waardoor gevaarlijke situaties ontstaan en bijna aanrijdingen met fietsers, zeker nu het aantal e-bikes toeneemt! 1
- Onderhoud van het wegennet vind ik achterblijven. Hobbels (verzakkingen) en scheuren in het wegdek 1
- Onderhoud van met name voetpaden laat te wensen over (wortelgroei bomen), aanleggen glasvezel niet goed hersteld. 1
- Onderhoud van wegen is over het algemeen goed, maar aangevraagde reparatie aan wegdek, waar we trillingen in het huis door hebben wordt niet uitgevoerd. 1
- Onderhoud winkelcentra Buytenwegh, De Leyens, Seghwaert en Noordhove gewoon slecht 1
- Onderhoud winkelcentrum Buytenwegh slecht. 1
- Onderhoud woonomgeving is slecht, i.v.m. de verzakte parkeerplaatsen, maar ook verschillende stoepen zijn erg slecht betegeld. Iemand met een rollator zou daardoor minder snel veilig buiten kunnen lopen bijvoorbeeld 1
- Ondervind veel slechte stoepen, als oudere liggen veel stoepetegels door wortels van bomen gevaarlijk ongelijk. 1
- Ongelijke straattegels als gevolg van wortels. 1
- Onkruid weghalen naast de fietspaden zou een stuk schelen 1
- Oosterheem zijn de klinkerstraten overal verzakt of goed onderweg. 1
- Op de voetpaden ligt vaak hondenpoep en in de zomer was dat echt vies geworden. 1
- Op orde 1
- Op sommige plekken kan de omgeving wat verbeterd worden qua schoonheid of plekken die worden gesloopt door de buurt. 1
- Op voetpaden kan je meestal niet lopen met een rolstoel 1
- Over het algemeen goed 1
- Over het algemeen is het onderhouden, regelmatig schoongemaakt. 1
- Over het algemeen zijn dit soort voorzieningen gewoon goed. Kan altijd beter natuurlijk, maar daar zijn weer kosten aan verbonden. 1
- Overal omhoogkomende boomwortels. Straat stenen die daardoor omhoogkomen. Levert gevaarlijke situaties op 1
- Overdekte gedeelte Stadshart bij garage en randstadrailhalte stadhuis te donker. 1
- Overhangend groen van tuinen op voetpaden. Ongelijke stenen. 1
- Overvolle vuilcontainers die steeds vaker vast (dus niet voor ophaal) op de stoep achter/bij het huis staan en waarbij het afval over de straat gaat. Onduidelijkheid in gemeenteverlichting en beleid of containers in de tuin moeten (zoals ik altijd dacht). Er mag veel strenger opgetreden worden tegen vervuilers! 1
- Park en groen onderhoud is de laatste jaren sterk teruggelopen. Met grote machines wordt veel kapotgereden, het snoeiwerk wat nodig is voor o.a. Zonnepanelen wordt niet uitgevoerd. 1
- Plantsoenen bijhouden is minimaal! Op punten waar uitzicht nodig is voor de veiligheid wordt te weinig op tijd gesnoeid gemaaid. 1

- Plastic inzamelingscontainer constant kapot, verlichting die al een half jaar knippert, een houten hekje waarvan een afgebroken paaltje precies op struikelhoogte tussen de tegels uit steekt, voet en fiets paden die schots en scheef liggen, geulen in zijn ontstaan, materiaalovergangen hebben die slecht aansluiten, fietspaden die door de gemeente worden gebruikt als parkeerplek voor werkvoertuigen en daardoor nog verder verzakken / hobbels veroorzaken / bermkapotrijden / tegelvoegen openen zodat je er precies met je voorband tussen kan komen te zitten, naast dat ze onoverzichtelijke en gevaarlijke situaties opleveren, brug die een aantal maanden als glad ongemarkeerd beton wordt opgeleverd in het voorjaar voordat er eindelijk een toplaag over wordt gelegd... 1
- Prima functioneel. In mijn wijk is dit op orde 1
- Prima! 1
- Qua onderhoud valt het mijns inziens alles mee. Echter, ik vind het behandelen van mijn klacht niet optimaal: bestrijding van kevers uit de nabije bomen. Deze kevers vormen een plaag en eenieder van onze flat heeft hierover geklaagd bij de Gemeente. Ramen en deuren konden deze zomer niet open, vanwege de vele kevers die in je huis gaan zitten. Echt vies. De Gemeente heeft een regel. Alleen ratten en wespen worden bestreden. Hierin geen enkele empathie. 1
- Rokkeveen heeft te veel onoverzichtelijke oversteekplaatsen. 1
- Schoon, netjes en duidelijk aangegeven qua borden 1
- Slecht onderhouden fietspaden. 1
- Slecht wegdek voor fietsers en bij drempels niet gelijk wegdek. 1
- Slecht wegdek wat met de fiets onprettig is. Flinke hobbels in de weg door weggezakte stenen. Ook de overgang naar een brug is groot wat de fiets niet fijn vindt. 1
- Slecht wegdek, ongelijke stoeptegels, overwoekerend groen dat uitsteekt over openbare weg. 1
- Slechte bestrating, parkeerruimtes worden niet gebruikt waar ze voor zijn. Auto's langs de stoep of erop geparkeerd. Geen handhaving hierop. 1
- Slechte fietspaden, ongelijke tegels. 1
- Slechte onderhoud, veel onkruid, afval, te weinig prullenbakken. 1
- So far there is easy accessibility for everyone and therefore a reduced risk of accident, but the bicycle tracks are not everywhere. As for the shoppingcenters, almost everything seems good 1
- Sommige fietspaden mogen wel vernieuwd worden. In sommige paden zitten veel deuken en hobbels 1
- Sommige fietspaden slecht. Losse tegels of schuine tegels. 1
- Sommige fietspaden zijn aan vernieuwing toe. 1
- Sommige fietspaden zijn toe aan een opknapbeurt. 1
- Sommige voet- en fietspaden zijn in heel slechte staat (achter de Bottalijn langs het water). 1
- Sommige looppaden zijn verzakt, veel is de laatste paar jaar herbestraat, maar dus niet alles. 1
- Soms nog veel onkruid. 1
- Soms zijn er wegen die wel eerder wat onderhoud kunnen gebruiken. Dit geldt ook voor sommige voetpaden. 1
- Staat al in mijn eerste toelichting, het lijkt hier wel vergeten gebied! Het eindigt bij de aanleg van de honden uitlaatplaats daarna is het oude zooi en gaat weer over in nieuwe aanleg net voorbij de scholen, nieuw fietspad, nieuwe stoep enz. Behalve ons stukje!! 1
- Staat van onderhoud is prima. De wildgroei van het aantal drempels is minder. 1
- Stadhart is esthetisch niet echt aantrekkelijk. Zorg dat de Dorpstraat in leven blijft. Veel winkeltjes redden het hier niet. Zo'n straat heeft veel kwaliteit voor Zoetermeer! 1

- Stadshart en Dorpsstraat zijn prima onderhouden. Wijkcentra als Meerzicht, Buytenwegh, de Leyens en Seghwaert zijn aan renovatie toe. 1
- Stadshart erg weinig openbare toiletten en prullenbakken. 1
- Stadshart is onlangs mooi opgeknapt. Fietspaden soms wat schade aan asfalt en vooral met sneeuw/ijs niet altijd goed schoongemaakt, maar over het algemeen in goede staat. De wegen zijn ook prima. 1
- Stadshart is vergeven aan projectontwikkelaars waardoor drempel voor particulier initiatief te hoog is en grote ketens de overhand hebben. Gemiste kansen. 1
- Stoep te smal om met rolstoel over te lopen als er tegenliggers komen moet ik op fietspad lopen. 1
- Stoepen (en fietspaden): wortels van bomen maken deze scheef. 1
- Stoepen Griekenlandlaan en Athenastraat liggen niet best. 1
- Stoepen liggen vaak open en worden niet netjes teruggelegd, veel hobbels 1
- Stoepen steeds gevaarlijker. 1
- Stoepen vaak ongelijke tegels Fietspaden vaak hoge boomwortels. 1
- Stoepen zijn slecht geworden na bekabeling van glasvezel. Groenvoorziening hangt over voetpaden. 1
- Stoeptegels liggen niet allemaal gelijk door wortels van de bomen. 1
- Stoeptegels vaak schotsen scheef, groen wordt te laat gemaaid. 1
- Straat voor de deur ligt er slecht bij. 1
- T.a.v. 26: Vuil op straat en in 't groen/milieu eiland altijd vies + vuil. T.a.v. 27: Stadshart onvoldoende en Dorpsstraat kleine voldoende. T.a.v. 28: M.n. De voetpaden zijn in korte tijd slecht beloopbaar geworden door de aanleg van glasvezelkabel. Deze kabels steken op veel plaatsen boven de grond. 1
- Te weinig onderhoud voor fiets- en wandelpaden 1
- Te weinig onderhoud. Veel overgroeide fietspaden. Los en scheefliggende trottoirs. 1
- Ter aanvulling het kleine winkelcentrum in Seghwaert is vreselijk verpauperd. Donker door de overkapping, de straat vies en rommelig. Heeft zeker een opknopbeurt nodig. 1
- Trottoirs in het dorp mogen veel beter. 1
- Trottoirs kunnen beter en asfalteringswerkzaamheden beter uitvoeren en afmaken geld voor Stadshart-Meerzicht. 1
- Uitstekende takken en (bramen) struiken op fietspaden, zeer gevaarlijk. 1
- Vaak een zootje op straat, Boslaan was ooit een net punt! 1
- Vaak losliggende tegels. 1
- Veel achterstallig onderhoud, of ineens onderhoud lees her bestraten terwijl het niet noodzakelijk, is. I, geloof iets van regels v.d. provincie. 1
- Veel blauwalg in de sloten. Het schapenveld bij het park is erg onverzorgd en er ligt veel afval langs de fietspaden. 1
- Veel boomwortels op de straten 1
- Veel breuken/hogteverschillen. 1
- Veel fiets- en voetpaden hebben gebreken, er worden dan wel waarschuwborden geplaatst maar geen reparaties uitgevoerd. 1
- Veel fietspaden slecht, duurt te lang er moet actie worden ondernomen. 1
- Veel hobbels en kuilen vooral voetpaden. 1
- Veel losliggende en ongelijk liggende bestrating, Trottoirbanden sluiten niet op elkaar aan. 1
- Veel losliggende stoeptegels op fietspaden (bijv. Violiervaart) 1

- Veel losliggende tegels op fietspaden. 1
- Veel overgroeïende struiken op verschillende voet en fietspaden. Daardoor soms onoverzichtelijke situaties 1
- Veel rommel in het winkelcentrum fietspaden vaak slecht onderhouden enorm veel hondenpoepoverlast 1
- Veel rommel op straat, losliggende tegels 1
- Veel stoepen zijn verzakt. Dit komt met name doordat er graafwerkzaamheden zijn geweest en het daarna sneller verzakt. 1
- Veel te veel onkruid op fietspaden en wandelpaden. 1
- Veel tijdelijk herstelwerkzaamheden aan de hoofdwegen. Fietspaden vaak onveilig 1
- Veel trottoirs met losliggende en/of ongelijke tegels 1
- Veel voet- en fietspaden zijn door boomwortels niet prettig 1
- Veel zwerfafval in winkelcentrum en fietspaden slechte bestrating vooral na de nieuwe kabels voor internet. 1
- Veel zwerfafval, lang losliggende tegels (nu opgelost). 1
- Veel zwerfvuil in directe omgeving. 1
- Veel zwerfvuil. Ook last van hondenpoep. 1
- Veelal slecht onderhoud, fiets en voetpaden in de omgeving. 1
- Vind de fietspaden over de bruggen niet goed aansluiten en hierdoor heel slecht voor mijn fietsbanden 1
- Vind het Stadshart ongezellig in alle facetten, had veel mooier opgezet moeten worden toen de tijd, in de mooie oude stijl van de Dorpsstraat en aansluitend. 1
- Voet en fietspaden vaak ongelijk met losliggende tegels en verzakkingen. Soms echt gevaarlijk 1
- Voet- en fietspaden zijn vaak slecht met losse/ scheve tegels. 1
- Voetpad 5 jaar geleden netjes, nu is het voetpad 3 keer opengebroken kan dat niet anders? 1
- Voetpad bij huis ligt naast fietspad. Er rijden scooters. Weg voor huis; straatraces. 1
- Voetpaden kan beter, zeker voor mensen in een rolstoel 1
- Voetpaden liggen wat tegels op sommige los. 1
- Voetpaden moeten nodig aangepakt worden. Veel ongelijke tegels. Val gevaar. 1
- Voetpaden vaak voor een deel overgroeïd door groen, waardoor mensen op het fietspad moeten lopen. 1
- Voetpaden zijn niet altijd veilig, grond zakt weg. 1
- Voetpaden: te veel losse tegels. Fietspaden: 2 richtwegen op 1 pad, onoverzichtelijk. 1
- Voldoet m.i. Aan de gestelde/afgesproken normen. 1
- Vooral aan de fietspaden mankeert nogal eens wat met scheve tegels of ruimte ertussen. 1
- Vooral het onderhoud van wegen, fietspaden, en gemeentegroen... Daar is Zoetermeer heel goed in! Heb hiervoor in Delft gewoond, waar meer rommel op straat rondslingert en bv. Hekken jaren niet geverfd worden...Het valt me op dat de openbare ruimte in Zoetermeer er netjes en verzorgd uitziet, ik zie ook regelmatig dat eraan gewerkt wordt. Verder complimenten voor de onlinemogelijkheid om problemen/ verzoeken/ gevaarlijke situaties op een kaart aan te geven en zo aan de gemeente te melden. Ik heb dit al verschillende malen gedaan, wordt netjes opgelost en je krijgt terugmelding als het is gebeurd. Fijn! 1
- Vr. 28. In het voorjaar, gevaarlijke kruispunten door het snelgroeïende groen (dan geen goed zicht). 1
- Vraag 27, veel zwerfvuil. 1
- Waar ik kom vind ik het prima 1
- Waar ik woon, zijn er 5 flats gesloopt en worden er nieuwe woningen gebouwd. M.b.t. Stadshart., veel leegbouw en meer vreettenten. Uiteindelijk kan je beter nog een sportschool in het Stadshart openen voor mensen met obesitas. 1
- Waarom zijn niet alle fietspaden geasfalteerd. 1

- Was vroeger beter, minder goed onderhoud. 1
- Wc Buytenwegh erg slecht. Woonerf bestrating bedroevend. Fietspaden slecht. 1
- WC Meerzicht dient gerenoveerd te worden. Stadshart/Dorpsstraat is prima qua onderhoud. 1
- WC Meerzicht is verouderd. Tegels liggen los. Winkelruimte staat leeg. 1
- We missen al maanden een paaltje die niet teruggezet wordt. 1
- Wegen en paden: veel losliggende tegels, wortels onder asfalt en op hoofdweg liggen putdeksels te laag met gehobbel tot gevolg 1
- Wegen zijn goed, voetpaden hebben losliggende of krom zittende tegels. Vooral na de werkzaamheden rond aanleg van glasvezelkabels 1
- Weinig prullenbakken, waardoor veel afval op straat (stank van) hondenpoep. 1
- Wellicht een brief vanuit gemeente met verzoek om samen mee te doen met schoon, heel, veilig door bijvoorbeeld ..... Te doen 1
- Westerpark wordt tegenwoordig netjes onderhouden. 1
- Wij vinden het riet (het enige groen) van de sloot aan de Ruimtebaan voor ons huis (Sterappelhof) heel mooi. Vooral in de zomer, als het riet lekker hoog staat en we de auto's niet meer zien van de Ruimtebaan. Helaas komt er dan iemand van de gemeente om alles te maaien. Zo zonde! Voor onderhoud aan het water zouden struiken op de dijk een goed alternatief zijn voor meer groen. 1
- Wij wonen in de eerste stationsstraat en daar zouden we heel graag drempels of iets verkeersvertragends willen hebben om de snelheid waarmee auto's rijden te beperken. Het veranderde verkeerslicht is wel al een hele verbetering evenals natuurlijk de omleiding van het verkeer vanuit Nutricia. 1
- Wij wonen naast het water. We hebben geen zicht meer op de overkant omdat er langs het water aan de overkant een grote ondergroei is van de vleugelnootbomen die daar staan. We wonen nu ruim 33 jaar in dit huis. Dit is nog nooit eerder gebeurd 1
- Winkelcentrum De Leyens mag opgeknapt worden. 1
- Winkelcentrum Meerzicht is erg saai vanwege leegstaande winkels, wat weer hangjeugd veroorzaakt. 1
- Winkelcentrum Oosterheem is aan het eind van iedere dag wel een grote puinzooi door zwerfafval. Wat meestal wel de dag erna door de gemeente wordt opgeruimd. 1
- Winkelcentrum Rokkeveen is heel netjes, maar Meerzicht helemaal niet. 1
- Winkelcentrum Seghwaert is aan het verloederen. Veel zwerfvuil, fietsers, brommers etc. door het winkelcentrum. Onderhoud Stadshart en Dorpsstraat is prima. 1

- Woonomgeving, zie een vorige vraag: kaalkapbeleid is storend. Mag je tegen verrotte schuttingen en zwerfvuil aankijken, leuk? Als het maar geen vertakte takjes heeft en boomhout levert geld op, dus weg ermee is blijkbaar het devies (af en toe 's een ziek en periodiek uitdunnen, kan niet. Het moet blijkbaar steeds grootschalig. (Herhaaldelijk is de laatste jaren het groen gedecimeerd). Fietspaden: het lijkt fietsvriendelijk beleid, maar de kruispunten voor hen worden steeds gevaarlijker, reden waarom die punten steeds weer op de schop gaan (en weer gevaarlijker worden). Schuine kruisingen, waardoor automobilist niet goed kan zien of er een fietser aankomt. Bulten, waardoor automobilist verblind wordt door de auto van de andere kant, en beide maar op gok moeten oversteken. Rare krommingen in de baan, waardoor het overzicht tenietgedaan wordt. Dubbele richtingen waar fietser pas laat zichtbaar is (vaak pakweg 15m, als je links gekeken hebt en dan rechts- kan er allang van links weer een E-bike komen aanstormen met 10m/sec. Ook als je stopt, heb je weer schakeltijd, en terwijl je optrekt...) Het alsmear ingewikkelder maken van de situatie is een zwaktebod, dat steeds weer aantoont dat er blijkbaar ongelukken zijn uitgelokt (anders hoefde het kruispunt immers niet weer en weer veranderd te worden). Verkeerde strategie waar de fietsers de dupe van zijn. 1
- Wordt best netjes bijgehouden. 1
- Wordt niks gedaan aan overlast van ratten Wordt niks/weinig gedaan aan overlast van mensen uit de buurt, terwijl buurt bekend staat als overlast. Veel straten/stoepen zijn kapot, zeker voor ouderen en mensen slecht ter been gevaarlijk 1
- Zeer slechte bestrating voetpad naar winkelcentrum Meerzicht 1
- Zelfs in overdekt winkelcentrum (bv. Neerzicht) liggen losse tegels en ligt vaak hondenpoep! 1
- Zichtbaarheid is goed. Verlichting ook (vraag 28). Behalve fietspad achter Kromwater richting Mandelabrug (langs spoorweg) is erg donker. 1
- Zie hiervoor. Echter is een aandachtspunt het groot onderhoud van bepaalde wegen in de stad. Er zou mee integraal (wegen, riolering, groen) gewerkt moeten gaan worden om impact in de stad te maken. Sommige asfalt wegen in Buytenwegh zien er bijvoorbeeld niet uit doordat ze vele malen zijn dichtgesmeerd. Waarom niet opnieuw asfalteren, nieuw 'gebruikers en beleef' groen toepassen etc.? 1
- Zie regelmatig dat voetpaden niet onkruidvrij worden gemaakt en dat verzakkingen niet worden verholpen. Ook bij de fietspaden is dit op en aantal plekken in Zoetermeer het geval. 1

Tabel 5. Overzicht van andere wensen of opmerkingen tot het verder vergroenen van de stad

Wensen of opmerkingen tot het verder vergroenen van de stad	Aantal keren genoemd
• - De onkruid Haagwinde meer/tijdig bestrijden, verbetert aanblik. - Veel aangeplante stukjes (binnen Seghwaert) hebben dezelfde sobere plant, geen idee hoe die heet, maar meer groene en bloemrijke plant zou ook daar de aanblik enorm verbeteren. Verder denk ik dat Zoetermeer echt goed op weg is in hoe groen de stad is.	1
• Aandacht voor dode takken en bomen, en in het Westerpark toppen van snellen groeibomen voor meer zon in de tuinen en zonnepanelen.	1
• Afspraken nakomen met betrekking tot openbaar groen qua onderhoud en kappen van bomen	1
• Al eerder genoemd, bloeiende rozenstruiken en vlinderstruiken zijn in onze wijk vervangen door makkelijk te onderhouden lage beplanting. We merken hierdoor echt dat er minder vogels en vlinders zijn. Met buurtgroen proberen we dat nu te compenseren. Ik merk wel dat bloeiende planten voor iedereen meer woonplezier geeft.	1
• Alle groene projecten blijven steunen! Zoals Buurttuin Zoete Aarde en het Hof van Seghwaert, Nieuwe Driemanspolder enz.	1
• Alle tegels die niet in een plantsoen van de gemeente horen vervangen door het vroegere groen.	1

- Alles is prima, als het maar onderhouden wordt. 1
- Als er gesnoeid ook graag de rotzooi meenemen. 1
- Als er nog meer vergroend wordt dan graag een strengere hondenbeleid m.b.t. loslopende honden en overlast van hondenpoep 1
- Als je overgaat tot het meer vergroenen, zorg er dan ook voor dat je het onderhoud op orde hebt. Nu laat dat laatste nog wel eens te wensen over. Daarnaast is het van belang dat op het moment er bomen worden verwijderd er een niet te groot verschil ontstaat tussen de grootte van de bomen die verwijderd zijn en die worden terug geplant. 1
- Behoud het groene karakter van het Van Tuyllpark. 1
- Bermen moeten juist gemaaid worden. Vol gegroeide hoge planten zijn gevaarlijk voor het zicht van de bestuurders/fietsers. 1
- Bestaande gemeentegroen in straat oprissen/vernieuwen. Al sinds 1986 hetzelfde. 1
- Beter onderhoud, zodat het groen aantrekkelijk blijft. 1
- Beter onderhoud. 1
- Bij elke wijk een parkhonden poep maken zodat niet waar de kinderen gaan spelen hondenpoep te vinden is. 1
- Bij het aanplanten van bomen rekening houden met de standplaats, toekomstverwachting en ondergrondse groeiruimte. Het begint bij het aanplanten op de juiste plek met de juiste soort voor een toekomstbestendige boom. 1
- Bij het planten van nieuwe bomen letten op dat deze zelf geen 'overlast' veroorzaken zoals kleverige afscheiding of overmatige pollen-productie. 1
- Bij het vergroenen graag rekening houden met "hondenvrije" gebieden. In Rokkeveen heb je tijdens het hardlopen/wandelen veel last van loslopende honden die achter je aan komen rennen. 1
- Bij mee parkeergelegenheid, ondergronds, geen bovengrondse parkeergarages. 1
- Biodiversiteit stimuleren. 1
- Blijf het wel goed onderhouden. 1
- Bomen in de zilverberkzoom. Onze straat is wat saai. 1
- Bomen laten staan en niet vervangen door sprietjes 1
- Bomen planten langs een weg maakt het nog niet "groen". Grasvelden en bebossing is groen. Huizen tekort (of mensen overschot) blijf je houden, of je nou wel of geen huizen bij bouwt. Dus kap er mee nu Zoetermeer nog enigszins natuur heeft. 1
- Bomen slimmer planten. Bomen die beter tegen droogte kunnen voor verkoeling zorgen (door klimaatverandering). 1
- Boomkeuze. 1
- Bouw niet overal huizen. 1
- Buurtgroen beter 'controleren' of zelf weer gaan overnemen. Niet iedereen doet er wat leuks mee. 1
- Dakpark op het Stadshart. Daktuinen op nieuwbouwappartementen. Groenstrook over het voetpad in het Stadshart. Grasvelden op pleintjes in het Stadshart. 1
- Dat 'groen' geregeld wint van economische belangen. 1
- Dat het onkruid wordt verwijderd bij de carports. 1
- Dat het regelmatig en goed onderhouden wordt. Ook bv groen dat tussen de bestrating opkomt en 50 cm hoog staat. Groen dat hoog staat bij bochten maaien, het beneemt je een goed overzicht. 1
- Dat men de bestaande bomen ook snoeit 1
- Dat stukken groen nu worden gebruikt als hondenuitlaatplek, terwijl dat niet mag. Gebeurt toch. Ik mis verbodsborden en handhaving. (bijv. Het groen op Marotplan) 1
- De bakken op de [niet leesbaar] beplanten en geen bomen zoals nu. 1

- De bomen langs fietspaden en naast tuinen snoeien zodat mensen er geen last van hebben, nu alle bladeren vallen is er naast overlast in de naast gelegen tuinen ook veel blad op het fietspad wat gevaarlijk is qua gladheid 1
- De groenstrook naast het fietspad tussen de Silberberkzoom en Pijnacker kan een speelplek/ontdekking pad voor kinderen worden. 1
- De wijken net te vol vouwen met woningen/ flats. 1
- Denk bij vergroenen dat er ook goed onderhoud moet worden uitgevoerd 1
- Doen! Een groene leefomgeving verbetert wetenschappelijk bewezen het geluk van mensen, en uiteraard daarnaast goed voor dier en natuur 1
- Door wortels van bomen Pinaskade vervelend met de auto rijden. 1
- Een betere overgang van architectuur naar natuur. Dit moet in de nabije toekomst beter op elkaar gaan aansluiten 1
- Een goede subsidie om betondaken van schuurtjes te vergroenen 1
- Een hele grote wens is dat als u aan de groenwensen zou kunnen voldoen er een grote must aan vast geplakt moet worden nl. Zorgen voor het juiste onderhoud. Dat zal een nog vele malen grotere post worden en blijven dan het vervullen van de wensen. 1
- Een natuurspeeltuin bij het Westerpark. Bijv. Zoals Tuin van Floddertje in Berkel. 1
- Een stadspark, waar mensen elkaar kunnen treffen. Geen honden. Zodat je niet hoeft op te passen dat je je kleedje in een drol legt. 1
- Een strikter hondenbeleid in de parken. Honden alleen los op de aangegeven plekken. 1
- Egelvriendelijke omgeving en meer voor de bijen en vogelhuisjes 1
- Email en post. 1
- Extra activiteiten bij het groen zoals restaurantjes, café of kraampjes. 1
- Geef bomen voldoende ruimte zodat ze hun wortels ergens kwijt kunnen i.p.v. Ze op te sluiten op een postzegel, beter voorbeeld geven over omgaan met groen en meer voorlichting 1
- Geef de buurtbewoners de mogelijkheid om delen van het stadspark te onderhouden (meer wilde bloemen, minder gras, enz.). Ja, er moet creatief nagedacht worden om honden geen toegang te geven tot die stadstuinen. Met een klein budget kan veel bereikt worden. 1
- Geen "entree" bouwen, maar bomen planten, ook voor de hitte in de zomers. 1
- Geen grote evenementen in de natuur. Vuurwerk en andere overlast in de natuur zwaarder straffen en op handhaven. Meer controle op loslopende honden die jagen/niet onder controle worden gehouden in parken en natuurgebieden. 1
- Geen parkeerplaatsen opofferen, daar is vaak al een tekort aan. 1
- Geen vergroening in de sloten en waters. Huidige oplossing met drijvers en waterplanten lijkt erg onderhoudsgevoelig. Ziet er in het begin aardig uit, zeker als de platen wat groeien. In de winter is het smerig en na een jaar vervallen. Zijn er betere oplossingen? 1
- Gezien Dutch Dreams Waters al tig keer failliet is geweest en voorheen een park was., graag zorgen dat dit gedeelte weer een park wordt. Ik zie nog steeds konijnen op straat lopen. Voorheen was de Van Tuylpark een heel mooi park wat nu gehalveerd is. Graag dan ook een groenrijk wandelpad. 1
- Gras waar niet op gespeeld wordt vervangen door kijkgroen. 1
- Groen en blauw. Combineer het groen met water. Als bedde zichtbaar aanwezig zijn wordt er ook bewuster mee omgegaan. 1
- Groen is mooi en dat juich ik helemaal toe maar het moet in de wijken wel bijgehouden worden 1

- Groene (gras)velden worden, ondanks dat er een opruimplicht is, al snel gebruikt als hondenuitlaatplek met hondenpoepoverlast tot gevolg. Om groen fijn en recreatief toegankelijk te houden moet er in eventuele groenplanning ook rekening worden gehouden hoe die mogelijke overlast te beperken. 1
- Groene daken en groene tuinen stimuleren, ook met oog op klimaatverandering 1
- Groene daken stimuleren 1
- Groene daken subsidiëren 1
- Groene plekken waar kinderen kunnen spelen. Sommige wijken hebben mooie groene stukken met (natuur) speeltuinen. De Leyens loopt hier ver in achter. Mooi park waar een jongeren plek is (waar altijd gedoe is) maar voor de jongeren kinderen is er NIKS 1
- Grote bomen beter en vaker zoals eerder afgesproken snoeien. 1
- Haal aub die zgn. Eilanden bij de Broekwegwetering, het Fregat en de Zoetermeerse plas weg. Die eilanden zinken continu ook na aanpassingen 1
- Het Binnenpark heeft veel overlast van zwerfafval vooral bij de JOP 1
- Het goed bijhouden/verzorgen. 1
- Het groen dat te hoog groeit in de wijken intensiever terug snoeien op zicht belemmerende plekken. Bij splitsingen is verkeer van rechts vaak niet te zien. 1
- Het zou een goed idee zijn om zaadjes uit te delen aan huishoudens zodat deze geplant kunnen worden in tuin en of omgeving 1
- Het zou fijn zijn als de gemeente de sedum daken stimuleert. 1
- Hiervoor al meerdere malen genoemd. Stop 's met het kaalkappen, beheer doe je geleidelijk. En geld aan hout verdienen heet roofbouw (tenzij je 20 jaar de tijd neemt, maar met jullie huidige onderhoudstempo mag ik intussen niet tegen overal rotte schuttingen aankijken, maar tegen ingestorte. 1
- Hoe groener, hoe beter! 1
- Honden uitlaatplaats voor kleine honden maken. Apart veld scheiden van grote honden. 1
- Hondenparken aanleggen, zoals het Bentwoud. Geen plekken voor honden delen met vissers en BBQ'ers. 1
- Hondenveld ter hoogte van watertoren beter onderhouden, schoner en geen kuilen, vaak zieke honden na bezoek. 1
- Houdt de gemeenterekening met de hoogte v.d. bomen t.a.v. Zonnepanelen. 1
- Iets van speciale hond uitlaat velden. Zodat deze niet op kinderspeelplekken worden uitgelaten. 1
- Iets wat er ook mooi uit ziet voor het oog i.p.v. Lelijke struiken. 1
- Ik ben trots op Zoetermeer. 1
- Ik heb 5 jaar in Meerzicht gewoond. Woon nu in Rokkeveen. De groenvoorziening in Rokkeveen is vele malen beter dan in Meerzicht. Het is eigenlijk schandalig dat er in Meerzicht zo weinig eraan gedaan wordt. Met name bij de Meerzichtlaan. 1
- Ik merk bij mij in de wijk dat ze soms meerdere keren per jaar struiken komen "snoeien", soms staan ze gewoon tussen de struiken weinig te doen. Ik weet niet of dit ten goede komt van de kwaliteit van de struik of dat men wil voorkomen dat de struik te groot wordt. Maar graag zou ik wat meer verwildering willen zien waar de natuur zelf bepaalt wat er groeit. Daarnaast zie ik ook veel "grasveldjes" langs paden waar naar mijn mening meer struiken/ planten mogen komen zodat hier meer diersoorten in kunnen schuilen. 1
- Ik sta achter het beleid om minder te maaien en de natuur meer te laten bloeien. Echter niet in de honden uitlaat gebieden en langs de sloten waar honden uitgelaten worden. Dit i.v.m. De grasaren. 1

- Ik vind dat er al voldoende groen is in Zoetermeer. Als de gemeente Zoetermeer wat aan het groen wil doen, dan is meer of beter onderhoud aan het groen eerder van belang dan het maken van nog meer groen. 1
- Ik vind het initiatief van het drijvend groen aan de kades van onder andere de buiskade een goed initiatief. Helaas lijken de eilanden te zinken 1
- Ik vind in het voorjaar de bloeiende bermten mooi, maar in de zomer als er veel grassen staan is het onderhoud matig en dat levert gevaarlijke onoverzichtelijke situaties op 1
- Ik vind Zoetermeer een groene stad met veel parken. Het bevalt mij goed zoals het nu is. 1
- Ik wil heel graag meer initiatieven zien die om luchtkwaliteit gaan. 1
- Ik woon vlak bij de NoordAa. Dit gebied bestaat veel uit open grasland en water, relatief weinig uit bos/bomen. Ik zou het heel fijn vinden als er meer wandelroutes in dit gebied zouden kunnen komen, zodat ik in dit gebied wat gevarieerdere routes kan lopen, en niet alleen een rondje om de plas.... (wordt op den duur wel een beetje saai :) 1
- Ik zou de groenvoorzieningen verminderen en meer richten op parkeerplekken en speeltuinen 1
- Ik zou het erg prettig vinden als we de stad meer hitte-resistent kunnen maken door middel van groen. 1
- Immers is Zoetermeer een grote stad geworden door de jaren heen, gecultiveerd en ruimtelijk, houden zo. 1
- In ieder geval de versterking tegengaan! 1
- In verband met hooikoorts vaker de bermten maaien. 1
- Kan altijd meer groen. 1
- Kijk eens hoe andere steden dat hebben gedaan. Het is echt opvallend hoeveel tegels er in Zoetermeer zijn en zelfs onze rotondes zijn helemaal volgezet met reclameborden i.p.v. groen, het is echt om te huilen. 1
- Kijken waar bij aanpassingen zoals bouwen bestaand groen behouden kan worden 1
- Koester dit als gemeente, is 1 van de kernkwaliteiten 1
- Laat mensen de tuintjes adopteren en eventueel met een eigen inbreng van deze bewoners om de tuintjes op te fluffen. Nu ben je gebonden aan de bomen en heesters die op de gemeentelijst staan 1
- Laat school klussen, buurthuizen. 1
- Langzaam groeiende bomen (vanwege het onderhoud) in lanen en straten zijn een goede vergroening en zeer fraai om te zien. En niet alle grasvelden/perken/bermen hoeven te worden gemaaid. 1
- Let op dat de wortels de straten niet kapot maken. 1
- Maak parkeren groener. Parkeren weghalen lukt toch niet. Leg ze dan in ieder geval klimaat adaptief en groen aan. Zo heb je minder wateroverlast en hittestress. Verder minder rigoureuus beheer in de parkjes. 1
- Maak wadi's om bij overvloedige regenval het water op te vangen; handhaaf strenger op het aanlijnen van honden zodat de beesten op de paden blijven en het groen niet vervuild wordt; sluit het groen af voor de mens zodat de vogels en insecten rust hebben en kunnen bijdragen aan het herstel van de natuur. 1
- Maar zorg voor beter en vaker onderhoud. Toen ik 30 jaar terug in Zoetermeer kwam wonen werd het gras netjes en op tijd gemaaid met een motormaaier. Nu met een tractor die de boel kapotrijdt en een oorlogsgebied achterlaat. Ziet er niet uit! 1
- Marktplein en stadhuisplein en Stadshart: veel meer groen, bomen! 1
- Meer bomen in Seghwaert bij de skatebaan. 1
- Meer eet- & drinkgelegenheden in parkjes. 1
- Meer eetbaar groen en een tuincomplex in wijk 19. 1
- Meer groen betekent meer onderhoud en dat kunnen jullie nu al niet aan. 1

- Meer groen in de stad weegt niet op tegen veiligheid op straat (anders kan niemand van genieten) en vragen kiezers zicht af waar de prio in de uitvoering 1
- Meer groen op daken 1
- Meer groene speeltuintjes voor de allerkleinsten 0-2/3 jaar. 1
- Meer honden uitlaat mogelijkheden, en ook veiliger 1
- Meer kleur! 1
- Meer losloop gebieden voor honden in geen gebieden. 1
- Meer losloopgebieden voor honden. 1
- Meer mogelijkheden om langere stukken te wandelen/hardlopen in groene gebieden. Dus meer routes van meer dan 10km 1
- Meer onderhoud in de wijken 1
- Meer onkruid weghalen op paden. 1
- Meer op de daken of muren van gebouwen. 1
- Meer parken 1
- Meer rekening houden met parkeerplaatsen Vaker bomen snoeien i.v.m. overlast Wijkbeheerders zelf problemen opzoeken Niet alleen meldingen afhandelen 1
- Meer stimulatie van zonnepanelen, ook op de Hoge flatgebouwen. 1
- Meer streng met het regels om de hondenoepers te opruimen aub 1
- Meer toezicht op verbieden van t uitlaten van honden in die gebieden. Oig overlast hondenoep aanpakken 1
- Meer veiligheid op doorgaande wegen 1
- Meer water 1
- Meer wijk groen met gezamenlijk onderhoud. 1
- Mensen met voortuinen die groen hadden moeten zijn maar verwaarloosd worden aanspreken dit beter te onderhouden en mensen die juist zoveel mogelijk hun tuin hebben vergroend hebben belonen. 1
- Mensen verplichten 1/3 van hun tuin te vergroenen. 1
- Met de bewoners overleggen, wat zou de gemeente samen met de bewoners kunnen doe en wat zijn de wensen. Daarnaast de hoveniers opdracht te geven niet alles met de botte bijl te snoeien. Daar erger ik mij het meeste aan. 1
- Minder bomen kappen om redenen als schaduwoverlast. 1
- Minder geld verspillen aan het neerzetten van grote palen met metalen bladeren in de winkelgebieden. (Kunst?) Dit geld had veel beter besteed kunnen worden aan het daadwerkelijk aanleggen van meer groen. 1
- Minder maaien in de zomermaanden. 1
- Minder onderhoudsvrije bosjes, deze staan erg veel in onze wijk, maar er wordt ook veel afval ingegooid. 1
- Minder tegels, meer gras. 1
- Niet alleen meer groen aanleggen, maar ook beter onderhouden. 1
- Niet alles dichtbouwen of met hoogbouw volplaatsen. We gaan liever ergens anders wonen dan in een volgepropte stad. 1
- Niet elk stukje vrij groen volbouwen met huizen en flats. 1
- Niet te veel bijbouwen in de toekomst. Geen hoogbouw of overschot aan nieuwbouw. 1
- Niet ten koste van parkeerruimte! Verder voor. 1
- Nogmaals: minder bouwen midden in de stad en bouwprojecten verplaatsen naar de rand van Zoetermeer. 1
- Omheinde hondenvelden 1
- Onderhoud aan slootkanten kan beter incl. de sloten. Overlast van ongedierte moet ook veel beter. 1

- Onderhoud is belangrijk, maar soms kan het ook mooi zijn om de natuur te “laten zijn”. 1
- Onderhoud kan nog verbeterd worden. 1
- Ons probleem met het groen is niet zo zeer het groen, maar de overlast van honden en hondenpoep. Het is niet leuk om met kinderen het groen in de gaan. Je moet te veel opletten waar ze lopen, of ze niet in de hondenstront stappen. Ook in gebieden met hondenverbod komen toch honden. Hondenbezitters menen er recht op te hebben. 1
- Openbare gebouwen vergroenen die beheerd worden door de gemeente denk gymzalen en scholen etc. Daarnaast ook aan WINKELCENTRA. Eerst gemeentevoorbeeld geven daarna volgen burgers zelf. 1
- Perkjes aan kerntaak heel mooi en alle seizoenen anders. 1
- Plant bomen die passen in het straatbeeld en die dus na 15 tot 30 jaar niet boven de huizen uitsteken en daken, dakgoten, stoepen beschadigen en vervuilen. 1
- Pleeg onderhoud en zorg dat het er netjes uitziet. Vaker maaien is soms levensgevaarlijk en overal ligt stront van honden 1
- Probeer alle [niet goed leesbaar] van [niet goed leesbaar] te voorzien. 1
- Richten op vergroting van biodiversiteit van flora en fauna, met focus op het planten van verschillende soorten inheemse planten, struiken en bomen. 1
- Samenwerking met omliggende gemeente om dichtslibben van groene gebieden tussen steden te voorkomen 1
- Sommige bomen belemmeren aanschaf van zonnepanelen wel jammer in deze tijd 1
- Stadhuis afbreken 1
- Streekblad. 1
- Subsidie om te verduurzamen van je tuin. Waarin je meer stimuleert om groen te nemen. 1
- Subsidie voor groendaken 1
- Subsidie voor groene daken zou mooi zijn 1
- Subsidiëren van sedumdaken op schuren. 1
- Terrassen gezellig maken met groen. 1
- Vaker en beter gemaaid 1
- Vanuit mijn woning kijk ik uit op de Meerzichtlaan. De groenstroken in het midden en aan weerszijden van de rijbanen zijn voor de helft van het jaar doodsaai grasperken. Alleen in het voorjaar en eerste zomermaanden groeien er bolgewassen en kruidachtige planten. In augustus wordt voor het laatst gemaaid en is het een kaler bedoening. Parallel aan de Meerzichtlaan loopt het Bredewater. Daar zijn mooie perken ingericht met bloeiende vaste planten die het hele jaar door een mooie en verzorgde aanblik hebben. Dat zou als voorbeeld kunnen dienen voor de herinrichting van de groenstroken aan de Meerzichtlaan. 1
- Veel groen houd ik van, maar voor de veiligheid vind ik dat het laag en overzichtelijk moet blijven in de wijken en parken, zeker als er voet/fietspaden tussen wijken in liggen. Mijn kinderen voelen zich niet veilig. 1
- Veel groen trekt mensen en honden aan. Ontwikkel ook beleid om het gebruik van het groen. Bv Zet meer vuilnisbakken neer en leeg deze tijdig. Zwerfvuil ontsiert het groen en is slecht voor het milieu. 1
- Velden inzaaien met alle soorten bloemen, trekt insecten en vlinders. 1
- Vergroenen is prima maar graag e.e.a. dan ook prima onderhouden 1
- Vergroenen zonder overlast van blad/naalden en lichtbeperking woningen en zonnepanelen. 1
- Vergroening: graag! Maar hoe zit het met onderhoud? Er zijn nu veel plekken waar niet gemaaid wordt. Dat zal vast zijn om de natuur z'n gang te laten gaan, maar daardoor zijn wandelpaden soms nauwelijks begaanbaar. 1
- Volkstuinen voor mensen die in een flat of appartement wonen. 1

- Voor lichting geven aan buurtbewoners, stimuleren door zaden te geven. 1
- Voortwoekerend niet vervangen door divers groen. 1
- Waardering voor wat tot nu toe werd bereikt. 1
- Waarom bomen weghalen en niets terugplaatsen? 1
- Wandel graag ook in de herfst en winter. Maar dat kan niet in de parken, omdat het te donker is om nog een avondwandeling te maken. Een park of wandelroute die rustgevend met veel groen en goed verlicht is zou fijn zijn. 1
- Wat ik hiervoor al schreef: Gemeente, begin met het verbeteren van het bestaande groen, knap dat eerst eens op. Dan kunt u later, als er geld over is, kijken of uitbreiding zinvol en mogelijk is. 1
- Wat je in je eigen tuin en op je eigen daken doet moet de gemeente zoveel mogelijk van af blijven. Ook subsidie op groene tuinen en daken manipuleert wat mensen eigenlijk willen. Dat geld kan ook gebruikt worden om Zoetermeer beter te maken in plaats van mensen zover te krijgen dat ze een bepaald beleid gaan volgen. 1
- We missen een speeltuin in het van Tuylpark. 1
- Zeker niet nog meer natuurvriendelijke overs!! Vissen vinden hun natuurlijke schuilplaats zelf wel en aan de vissers wordt sowieso nooit gedacht binnen deze gemeente, daar is echt 0 begrip voor, je wordt doodgegooid met beperkingen, obstakels langs de waterkant en onnozele regels, i.p.v. handhaving van wangedrag aan de waterkant wordt de makkelijkste weg gekozen, weetje wat we doen we zetten natuurvriendelijke overs neer zo dat de vissers nog meer beperkt worden. 1
- Zorg daarnaast voor een veilige, groene omgeving met goed onderhoud verlichting etc. Dichtbegroeid en slechte verlichting trekt groepen (drugshandel, lastigvallen voorbijgangers) waarmee gevoel van onveiligheid toeneemt. 1
- Zorgen dat er meer groen is tussen de gebouwen, waardoor de temperatuur niet zo oploopt in de stad. 1
- Zou ook prettig zijn als de gemeente zich aan de regels houdt, dus straatbomen ook paar meter verder van erfgrenzen plaatsen i.p.v. tegen de erfgrens aan. Wellicht ook bewuster zijn over de keuze van groen, bomen die veel rotzooi (kattenstaartjes etc.) achterlaten zijn bijv. niet prettig naast parkeerplaatsen omdat ze de auto steeds vies maken en hagen die door de gemeente als "groen" worden benoemd ook echt merendeels van het jaar groen zijn i.p.v. bruin en/of bladloos. 1
- Zoveel mogelijk stimuleren om daken van grote complexen te vergroenen. En te gebruiken voor zonnepanelen en wateropvang 1

Tabel X6. Aantal en percentage respondenten dat al of niet bereid is om mee te helpen bij het beheer en onderhoud van de directe woonomgeving van 2015 t/m 2022

Bereidheid?	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021		2022	
	N	in %	N	in %	N	in %	N	In %	N	In %	N	In %	N	In %	N	In %
ja, eenmalig	40	3,5	23	2,5	23	2,3	31	2,9	24	2,3	26	2,3	24	2,6	34	3,3
ja, af en toe	473	41,1	303	33,4	273	27,3	343	32,5	326	31,2	379	33,5	346	37,8	363	35,4
ja, structureel	70	6,1	49	5,4	45	4,5	45	4,3	62	5,9	48	4,2	56	6,1	47	4,6
nee	421	36,8	407	44,8	510	51,1	465	44,1	501	48,0	484	42,8	324	35,4	431	
weet niet	147	12,8	126	13,9	148	14,8	171	16,2	131	12,5	195	17,3	165	18,0	151	42,0
																14,7
subtotaal	1151	100%	908	100%	999	100%	1055	100%	1044	100%	1131	100%	915	100%	1026	100%
geen antwoord	37		27		27		47		26		116		11		29	
totaal	1188		935		1026		1102		1070		1247		926		1055	

Tabel X7.   Andere informatiebron via welke men geïnformeerd wil worden over veranderingen in de openbare ruimte

Andere informatiebron, anders, namelijk:	Aantal keren genoemd
• Als een paar mensen uit de buurt aan de slag gaan, wordt komen er vanzelf meer vrijwilligers.	1
• Andere social media, zoals Instagram.	1
• App.	1
• De app van de gemeente.	1
• Digid/mail	3
• Digitale nieuwsbrief	2
• E-mail	52
• E-mail alert	1
• E-mail nieuwsbrief	1
• E-mail of notificaties. Zo kun je een veel grotere groep bereiken	1
• E-mail of telegram-groep	1
• E-mail, app.	1
• E-mail. Inloopavonden.	1
• Een appje met een link erin is prima, scheelt papier. Maar wel erop gewezen worden en niet zelf actief zoeken hiernaar.	1
• Email en post.	1
• Email, whatsapp	1
• Gewoon e-mail, per post is zonde van het papier en het is 2022, dat mensen zich bijvoorbeeld via de site van de gemeente kunnen aanmelden voor het mee denken binnen de gemeente en dan hun e-mailadres achter kunnen laten en op die manier benaderd kunnen worden, dat zou perfect zijn	1
• Heel VVE.	1
• Helaas wordt het Streekblad niet meer bezorgd op de Zegwaartseweg. Streekblad wordt hier niet bezorgd!	1
• Huis-aan-huisblad is prachtig maar het streekblad wordt niet altijd bij mij bezorgd :-)	1
• Iets van een app of e-mail waar informatie naar mij wordt gepusht	1
• Ik heb een aantal opties aangekruist; prima als ik via 1 van deze opties info kan vinden.	1
• Informatiebijeenkomsten of via informatie borden bij de initiatieven. Digitale nieuwsbrief via www.zoermeer.nl	1
• Instagram, snapchat, lokale radio/ tv omroepen	1
• Is tijd voor een wijk app?	1
• Mag dat niet via de digitale berichtenbox van de overheid?	1
• Mail met de belangrijkste updates.	1
• Mail ontvangen	1
• Mailinglist van de gemeente	1
• Mailing of digitale nieuwsbrief	1
• Nieuwsbrief	1
• Nieuwsbrief in je mail	3
• Of digitaal via een E-Mail	1
• Overheid.nl voor mijn buurt	1

- Per mail. Krijg ik ook van iedere vergunning die de gemeente in een straal van 1 km van mijn huis afgeeft 1
- Platform waar iedere Zoetermeerder betrokken wordt. Met bv hulp met financiën maar ook help elkaar etc. Daar ook help je buurt in ruil voor credits welke je weer kunt inleveren. Mensen met weinig geld maar veel tijd kunnen op andere manier aan de wijk bijdragen. 1
- Posters (in mijn lift) of/en flyers. 1
- Schouwteam terplekken kunnen benaderen 1
- SMS, Whatsapp, mail 1
- Sociale media 2
- Streekblad. 1
- Twitter 1
- Via e-mail middels digitale nieuwsbrief 1
- Via een App. 1
- Via een email, dit is gericht. Ik neem geen tijd om websites af te zoeken om erachter te komen dat er iets in de buurt staat te gebeuren. 1
- Via een nieuwsbrief online 1
- Via Nieuwsbrief in de e-mail 1
- Website maar dan met mail om op de hoogte gesteld te worden. 1
- Wijk nieuwsbrief via de mail 1

Tabel X8. Percentage respondententen per buurt dat in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek wel eens te maken had met iets dat vies, kapot of onveilig was in de openbare ruimte

	Hier mee te maken gehad?		Totaal
	ja	nee	
Dorp	75,7%	24,3%	100,0%
Stadscentrum	73,7%	26,3%	100,0%
Palenstein	68,6%	31,4%	100,0%
Driemanspolder	78,0%	22,0%	100,0%
Meerzicht-west	77,6%	22,4%	100,0%
Meerzicht-oost	72,5%	27,5%	100,0%
Buytenwegh	80,0%	20,0%	100,0%
de Leyens	72,8%	27,2%	100,0%
Seghwaert-zuidwest	85,5%	14,5%	100,0%
Seghwaert-noordoost	77,5%	22,5%	100,0%
Noordhove-west	77,8%	22,2%	100,0%
Noordhove-oost	61,7%	38,3%	100,0%
Rokkeveen-west	62,6%	37,4%	100,0%
Rokkeveen-oost	74,5%	25,5%	100,0%
Oosterheem-zuidwest	70,4%	29,6%	100,0%
Oosterheem-noordoost	75,2%	24,8%	100,0%
Overig/ onbekend	50,0%	50,0%	100,0%
Totaal	73,8%	26,2%	100,0%

Tabel X9. Percentage respondententen per buurt dat in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek wel eens wel eens te maken had met iets dat vies, kapot of onveilig was in de openbare ruimte van 2018 t/m 2022

Genoemde buurt	2018	2019	2020	2021	2022
Dorp	58%	77%	62,9%	66,7%	75,7%
Stadscentrum	78%	56%	57,1%	71,4%	73,7%
Palenstein	69%	74%	69,6%	77,8%	68,6%
Driemanspolder	64%	74%	69,8%	63,4%	78,0%
Meerzicht-west	65%	75%	78,1%	75,6%	77,6%
Meerzicht-oost	69%	76%	75,0%	64,4%	72,5%
Buytenwegh	78%	79%	74,4%	76,8%	80,0%
De Leyens	71%	69%	61,4%	61,1%	72,8%
Seghwaert-zw	75%	70%	72,0%	69,8%	85,5%
Seghwaert-no	66%	76%	82,5%	78,8%	77,5%
Noordhove-west	46%	59%	55,0%	41,4%	77,8%
Noordhove-oost	66%	75%	66,7%	67,6%	61,7%
Rokkeveen-west	60%	64%	65,7%	65,0%	62,6%
Rokkeveen-oost	65%	70%	68,9%	61,7%	74,5%
Oosterheem-zw	71%	62%	75,0%	71,4%	70,4%
Oosterheem-no	65%	66%	59,6%	69,9%	75,2%
Totaal (= inclusief buurt onbekend)	68% (n=719)	71% (n=740)	68,7% (n=756)	68,4% (n=629)	73,8% (n=754)

BIJLAGE 4. Vragenlijst over het deelonderwerp openbare ruimte 2022

OPENBARE RUIMTE

24. Kunt u in één rapportcijfer (van 1 t/m 10) aangeven hoe aantrekkelijk u uw directe woonomgeving (buurt / straat) vindt?

zeer onaantrekkelijk											zeer aantrekkelijk	geen mening
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		99

25. Uw eventuele toelichting:

26. Als u uw waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in uw directe woonomgeving moet uitdrukken in een rapportcijfer, welk cijfer zou u dan geven?

zeer laag											zeer hoog	geen mening
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		99

27. Als u uw waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpsstraat) moet uitdrukken in een rapportcijfer, welk cijfer zou u dan geven?

zeer laag											zeer hoog	geen mening
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		99

28. Als u uw waardering voor de huidige kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden moet uitdrukken in een rapportcijfer, welk cijfer zou u dan geven?

zeer laag											zeer hoog	geen mening
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		99

29. Uw eventuele toelichting op de drie voorgaande waarderingcijfers:

30. Als u uw waardering voor het groen in uw directe woonomgeving, in uw wijk, in de grotere groengebieden in Zoetermeer en in de regio moet uitdrukken in een rapportcijfer, welk cijfer zou u dan geven?

a. groen in de directe woonomgeving (buurtgroen)

zeer laag										zeer hoog	geen mening
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

b. groen in uw wijk (wijkgroen)

zeer laag										zeer hoog	geen mening
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

c. groen in de grotere groengebieden in Zoetermeer (het stadsgroen zoals sportvelden, grotere speelvoorzieningen, wijktuinen, stadsparken, stadsboerderijen en het groen langs wegen, water etc.)

zeer laag										zeer hoog	geen mening
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

d. groen in de regio (regiogroen – de grotere groengebieden rond Zoetermeer, bijvoorbeeld regioparken als Buytenhout, Land van Wijk en Wouden en Bentwoud - Rottmeren)

zeer laag										zeer hoog	geen mening
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99

31. Gemeente Zoetermeer wil de buitenruimte 'groener' maken.

Op welke manier kan de gemeente dat volgens u het beste doen?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- overbodige verharding omvormen tot plantsoen / groen
- groene gevels en/of groene daken stimuleren
- inwoners nog meer stimuleren om tegels in hun tuinen te vervangen door planten
- (groene) verbindingen van de stad naar het buitengebied (parken) verbeteren
- iets anders, namelijk:

- de stad is al groen genoeg; er hoeft geen groen bij
- weet niet

32. **Als er meer groen komt in de stad, welk type groen heeft dan uw voorkeur?**

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- meer parkjes in de wijken
- meer bomen in de straten
- meer grote parken aan de rand van de stad
- meer natuurvriendelijke oevers langs sloten
- meer bloemrijke bermen in plaats van gemaaide bermen
- meer groen waarin men actief bezig kan zijn (zoals bijvoorbeeld speeltuintjes, sportactiviteiten, wandelen)
- meer groen om elkaar te ontmoeten (zoals bijvoorbeeld BBQ-plekken, picknickplekken)
- meer kijkgroen (bijvoorbeeld bloeiende vaste planten)
- geen voorkeur
- weet niet

33. Heeft u nog andere wensen of opmerkingen met betrekking tot het verder vergroenen van de stad?

1. nee

2. ja, namelijk:

34. Bent u zelf bereid om mee te helpen bij het beheer en onderhoud van uw directe woonomgeving?

1. ja, eenmalig

2. ja, af en toe

3. ja, structureel

4. nee

5. weet niet

35. Hoe zou u het liefste betrokken willen worden bij veranderingen in de openbare ruimte?

1. ik wil alleen geïnformeerd worden

2. ik wil meedenken / meepraten

3. niet → ga naar vraag 37

36. Via welke van de volgende informatiebronnen zou u op de hoogte willen worden gesteld van wijzigingen in de openbare ruimte (zoals wijzigingen aan de bestrating, wijzigingen in het openbaar groen en/of wijzigingen in de inrichting van speelplekken) in uw buurt?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

via een brief aan huis

via www.zoetermeer.nl, de website van de gemeente Zoetermeer

via Doe mee (doemee.zoetermeer.nl)

via een wijkwebsite

via de Facebookpagina van de gemeente Zoetermeer

via een huis-aan-huisblad

andere informatiebron, namelijk:

weet niet

37. Heeft u in de afgelopen twaalf maanden in de openbare ruimte wel eens te maken gehad met iets dat vies, kapot of onveilig was (bijvoorbeeld overhangend groen, losliggende stoeptegels, volle prullenbakken, zwerfafval)?

1. ja

2. nee → ga naar vraag 41

38. Heeft u dit gemeld bij de gemeente?

1. ja

2. nee → ga naar vraag 40

39. Is uw (laatste) melding naar tevredenheid verholpen?

1. is nog in behandeling

2. ja

3. nee

LET OP: ga nu door naar vraag 41

40. Waarom heeft u dit niet gemeld bij de gemeente?

1. ik heb het zelf opgelost

2. ik heb het aan iemand anders doorgegeven

3. er wordt toch niets mee gedaan

4. ik wist niet waar ik het moest melden

5. andere reden